

Střední škola obchodu,
služeb a řemesel
a Jazyková škola, Tábor

Školní vzdělávací program

72-41-M/01 Informační služby

Školní vzdělávací program pro obor vzdělání 72-41-M/01 Informační služby

Název ŠVP: Knihovnictví

verze platná od 1. 9. 2022

Obsah:

Úvodní identifikační údaje o škole
Profil absolventa
Charakteristika vzdělávacího programu
Učební plán
Rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP
Učební osnovy
Materiální a personální zajištění výuky
Spolupráce se sociálními partnery
Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Tento ŠVP vznikl podle RVP pro obor vzdělání 72-41-M/01 Informační služby, vydaného Opatřením ministra školství, mládeže a tělovýchovy č.j. MSMT-31622/2020-1 k 1. září 2020.
ŠVP byl projednán na zasedání školské rady.

Č. j.:

V Táboře dne

Mgr. Radek Cícha
ředitel školy

1 Úvodní identifikační údaje o škole

Název:

Střední škola obchodu, služeb a řemesel a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Tábor, Bydlišského 2474

Zřizovatel:

Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích
U Zimního stadionu 1952/2
370 76 České Budějovice

Název ŠVP:

Knihovnictví

Kód a název oboru vzdělání:

72-41-M/01 Informační služby

Stupeň poskytovaného vzdělání:

střední vzdělání s maturitní zkouškou

Úroveň vzdělání EQF:

kvalifikační úroveň EQF 4

Délka a forma vzdělávání:

4 roky, denní forma vzdělávání

Platnost ŠVP:

od 1. 9. 2022

2 Profil absolventa

2.1 Základní údaje

Název a adresa školy:

Střední škola obchodu, služeb a řemesel a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Tábor, Bydlišského 2474

Kód a název oboru vzdělání:

72-41-M/01 Informační služby

Název ŠVP:

Knihovnictví

Platnost ŠVP:

od 1. 9. 2022

Délka a forma vzdělávání:

4 roky, denní studium

Obor je určen:

zejména pro absolventy ZŠ

Základní podmínky přijetí:

splněná povinná školní docházka

splnění podmínek přijímacího řízení stanovených pro daný školní rok

Způsob ukončení vzdělávání:

maturitní zkouška

Dosažené vzdělání:

střední vzdělání s maturitní zkouškou

2.2 Pracovní uplatnění absolventa

Absolvent tohoto oboru vzdělání je středoškolsky vzdělaný pracovník se všeobecným i odborným vzděláním.

Je připraven pro budoucí uplatnění ve funkcích středních odborných pracovníků všech typů a druhů knihoven, archivů, informačních středisek a dalších institucí, v kultuře a v organizacích, kde se předpokládá práce s informacemi a informačními systémy, znalost cizích jazyků a středoškolské odborné vzdělání.

Absolvent připravovaný na základě tohoto ŠVP bude schopen používat dva cizí jazyky jako prostředek profesní komunikace, bude ovládat programové vybavení počítače včetně práce s internetem.

2.3 Výčet kompetencí absolventa

2.3.1 Klíčové kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent v oblasti:

a) kompetencí k učení

- měl pozitivní vztah k vzdělávání a učení, ovládal různé techniky učení
- znal možnosti dalšího vzdělávání
- uměl vyhledávat a zpracovávat informace, pracovat s textem, poslouchat mluvené projevy
- byl čtenářsky gramotný
- využíval ke svému učení různé informační zdroje
- sledoval pokrok při dosahování cílů svého učení

b) kompetencí k řešení problémů

- porozuměl zadání úkolu, navrhnul způsoby a varianty řešení
- získával informace potřebné k řešení problému
- vyhodnotil správnost zvoleného postupu
- uplatňoval různé metody myšlení při řešení problému
- využíval dříve nabyté informace
- při řešení problémů uplatňoval různé způsoby myšlení, volil prostředky, spolupracoval s jinými lidmi

c) komunikativních kompetencí

- vyjadřoval se v písemné i ústní formě v různých životních i pracovních situacích
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle
- aktivně se účastnil diskusí, formuloval a obhajoval své názory
- zpracovával administrativní písemnosti a pracovní dokumenty na běžná i odborná témata
- dodržoval jazykové i stylistické normy, odbornou terminologii

- zaznamenával písemně podstatné myšlenky z textů a projevů jiných lidí
- vyjadřoval se a vystupoval v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhl jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění
- chápal výhody znalosti cizích jazyků pro pracovní uplatnění

d) personálních a sociálních kompetencí

- odhadoval důsledky svého jednání a chování, posuzoval reálně své schopnosti
- stanovoval si cíle podle svých schopností a možností
- reagoval adekvátně na hodnocení svého vystupování, přijímal kritiku
- ověřoval si získané poznatky
- kriticky zvažoval názory a postoje jiných lidí
- měl odpovědný vztah ke svému zdraví, pečoval o svůj fyzický i duševní rozvoj
- adaptoval se na měnící se životní a pracovní podmínky
- byl finančně gramotný
- pracoval v týmu, podněcoval práci v týmu svými návrhy, zvažoval návrhy druhých
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházel osobním konfliktům
- nepodléhal předsudkům v přístupu k druhým

e) občanských kompetencí a kulturního povědomí

- uznával hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti
- jednal odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i veřejném zájmu
- dodržoval zákony, respektoval práva a osobnost druhých lidí
- jednal v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování
- uvědomoval si vlastní kulturní a národní identitu
- uznával hodnotu života, odpovědnost za vlastní život
- uznával tradice a hodnoty svého národa, podporoval hodnoty místní, evropské i světové kultury
- zajímal se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápal význam životního prostředí pro člověka a jednal v rámci udržitelného rozvoje

f) kompetencí k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- uvědomoval si význam celoživotního učení, měl odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, o pracovních a platových podmínkách
- měl reálnou představu o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky
- uměl vyhodnocovat informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech
- vhodně komunikoval s potenciálními zaměstnavateli
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- rozuměl principům podnikání
- dokázal vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí

g) matematických kompetencí

- správně používal a převáděl běžné jednotky
- prováděl reálný odhad výsledku řešení
- četl a vytvářel různé formy grafického znázornění
- nacházel vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů
- efektivně aplikoval matematické postupy při řešení praktických úkolů
- aplikoval znalosti o základních tvarech předmětů

h) kompetencí využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a práce s informacemi

- pracoval s osobním počítačem, jeho základním vybavením a dalšími prostředky ICT
- učil se používat nové aplikace
- komunikoval elektronickou poštou
- získával informace z otevřených zdrojů, využíval zejména Internet
- pracoval s informacemi z různých zdrojů na různých médiích
- posuzoval věrohodnost informačních zdrojů
- byl mediálně gramotný.

2.3.2 Odborné kompetence

Absolvent v oblasti výkonu profese:

- a) dbá na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, tzn.

- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků, klientů, zákazníků, i jako součást řízení jakosti
- zná příslušné právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany, hygienické předpisy a zásady
- osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti, rozpozná nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví
- zná systém péče o zdraví pracujících, preventivní péče a nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce
- zná zásady poskytování první pomoci, dokáže sám pomoc poskytnout

b) usiluje o nejvyšší kvalitu práce, výrobků, služeb, tzn.

- chápe kvalitu jako nástroj dobrého jména firmy a konkurenceschopnosti
- dodržuje normy a předpisy související se systémem řízení jakosti
- dbá na zabezpečování parametrů kvality procesů, zohledňuje požadavky klienta

c) jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn.

- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- při plánování určité činnosti zvažuje náklady, výnosy, zisk, vliv na životní prostředí
- ekonomicky nakládá s energiemi, vodou a odpady s ohledem na životní prostředí
- efektivně hospodaří s finančními prostředky

d) pracuje s informačním systémem, tzn.

- pracuje s databázemi a využívá informace v nich obsažené
- provádí analýzu a syntézu informací
- vyhledává, zpracovává a třídí informace
- navrhuje a zajišťuje výstavbu informačního systému
- udržuje, chrání a využívá informační systém
- poskytuje informace k řízení provozních úseků
- sleduje trendy informačních a komunikačních technologií

e) zajišťuje knihovnické služby, tzn.

- zajišťuje chod knihovny
- buduje, zpracovává a spravuje informační fondy
- využívá informační zdroje
- buduje katalogy
- zajišťuje výpůjční služby
- zajišťuje rešeršní, informační a bibliografické služby
- pracuje s informačními prameny a zdroji informací
- analyzuje a uspokojuje informační potřeby uživatelů
- organizuje průzkum informačních potřeb uživatelů, vyhodnocuje je a vyvozuje závěry
- vyhotovuje písemnosti v normalizované úpravě
- provádí revizi knihovních fondů
- propaguje činnost knihovny na veřejnosti
- uskutečňuje informační výchovu
- uplatňuje v praxi právní předpisy a technické normy.

2.4 Vazba kurikula odborného vzdělávání na národní soustavu kvalifikací

Odborné kompetence absolventa v RVP pro tento obor vzdělání zohledňují rovněž požadavky trhu práce vycházející z NSK – ze standardů úplné profesní kvalifikace, popř. profesní kvalifikace a charakterizují požadované kompetence absolventa na výstupu.

Dosažený stupeň vzdělání:

- střední vzdělání s maturitní zkouškou
- kvalifikační úroveň EQF 4.

ÚPK vztahující se k danému oboru vzdělání: knihovník.

PK vztahující se k danému oboru vzdělání: knihovník akvizitér, knihovník katalogizátor, knihovník pracovník správy fondů, knihovník v knihovně pro děti, knihovník v přímých službách.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Základní údaje

Název a adresa školy:

Střední škola obchodu, služeb a řemesel a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Tábor, Bydlišského 2474

Kód a název oboru vzdělání:

72-41-M/01 Informační služby

Název ŠVP:

Knihovnictví

Platnost ŠVP:

od 1. 9. 2022

Délka a forma vzdělávání:

4 roky, denní studium

Obor je určen:

zejména pro absolventy ZŠ

Základní podmínky přijetí:

splněná povinná školní docházka

splnění podmínek přijímacího řízení stanovených pro daný školní rok

Způsob ukončení vzdělávání:

maturitní zkouška

Dosažené vzdělání:

střední vzdělání s maturitní zkouškou

3.2 Popis celkového pojetí vzdělávání v daném oboru

Absolventem tohoto oboru je středoškolsky vzdělaný pracovník s všeobecným i odborným vzděláním. Uplatní se na různých pozicích v knihovnách, archívech, informačních střediscích a dalších institucích, kde se předpokládá práce s informacemi a informačními systémy.

V rámci vzdělávacího procesu si absolvent osvojí klíčové a odborné kompetence.

Klíčovými kompetencemi se rozumí soubor požadavků na vzdělání, které zahrnují vědomosti, dovednosti, postoje a hodnoty, které jsou důležité pro osobní rozvoj jedince, jeho aktivní zapojení do společnosti a pracovní uplatnění. Jsou univerzálně použitelné v různých situacích. Mohou se rozvíjet prostřednictvím všeobecného i odborného vzdělávání, v teoretickém i praktickém vyučování, ale i prostřednictvím různých dalších aktivit doplňujících výuku, kterých se žáci sami aktivně účastní.

Odborné kompetence tvoří soubor odborných vědomostí, dovedností, postojů a hodnot potřebných pro výkon pracovních činností daného povolání. Vyjadřují profesní profil absolventa, jeho způsobilosti pro výkon povolání. Odborné kompetence získává absolvent v rámci odborného vzdělávání formou teoretické výuky a odbornou praxí.

Absolventi tohoto oboru, kteří úspěšně vykonali maturitní zkoušku, se mohou ucházet o studium na vyšších odborných a vysokých školách.

3.3 Organizace výuky

Vzdělávací program oboru Informační služby je koncipován jako čtyřletý. Obsah vzdělávání studijního oboru tvoří tři skupiny vyučovacích předmětů.

Složku všeobecného vzdělání tvoří vzdělávání jazykové, společenskovední, matematické, přírodovědné, estetické a rozvoj tělesné kultury. Velký důraz je kladen na literární poznání.

Odborné vyučovací předměty jsou základem pro odborný rozvoj žáků. Složku odborného vzdělávání tvoří předměty jako informační systémy a služby, knihovnictví, informační fondy, práce se čtenářem nebo dějiny umění. V oblasti klíčových dovedností jsou rozvíjeny především komunikativní dovednosti, dovednosti využívat informační technologie a pracovat s informacemi.

Odbornou praxí absolvují žáci v souladu s platnými právními předpisy ve 2.- 4. ročníku. Část absolvují v podmínkách školy, část na smluvních pracovištích v knihovnách a informačních centrech.

Náplní praxe je seznámení žáků s reálnými pracovišti. Žáci zde získávají praktické dovednosti potřebné pro výkon pracovních činností daného povolání.

3.4 Způsob hodnocení žáků

Základ pro hodnocení chování a prospěchu ve výuce tvoří platná legislativa a klasifikační řád, který je součástí školního řádu.

a/ Způsob hodnocení teoretického vyučování

Hodnocení ve všeobecně vzdělávacích předmětech a v teoretické výuce odborných předmětů se provádí formou ústní a písemnou. Kromě znalostí se hodnotí i forma vyjadřování a vystupování. U písemných prací se zohledňuje i grafická stránka. Dále se hodnotí samostatné domácí práce, referáty i aktivita žáků při vyučování.

b/ Způsob hodnocení klíčových kompetencí

Hodnocení klíčových kompetencí se provádí v jednotlivých vyučovacích předmětech. Jedná se o celkové komplexní posouzení toho, jak žák vystupuje, komunikuje, jak využívá výpočetní techniku, jak je schopen prezentovat své znalosti a dovednosti.

c/ Hodnocení výsledků vzdělávání žáka

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno platnou klasifikační stupnicí. Každé pololetí se žákovi vydává vysvědčení. Za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení výpis z vysvědčení.

3.5 Začlenění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství a budování občanské gramotnosti žáků prostupuje celým vzděláváním. Nejvíce se realizuje ve společenskovědní oblasti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen uznávat hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti, jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i veřejném zájmu.

Člověk a životní prostředí

V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje. Průřezové téma lze realizovat různými metodami a formami v rámci teoretického a praktického vyučování a mimoškolními aktivitami tak, aby žáci chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život a respektovali principy udržitelného rozvoje. Je vhodné vést žáky ke správnému nakládání s odpady, k využívání úsporných spotřebičů a postupů, dodržování požadavků na bezpečnost a hygienu práce.

Člověk a svět práce

Cílem je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen reagovat na neustále se měnící trh práce a jeho požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života, které využije pro odpovědné plánování a rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci ve své profesi. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života. Toto téma se realizuje především v odborných ekonomických předmětech.

Informační a komunikační technologie

V současné moderní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a využívali je v průběhu vzdělávání i při výkonu povolání a ve svém osobním životě. Toto průřezové téma se realizuje ve většině vyučovaných předmětů.

3.6 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

V oblasti realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence jsou žáci upozorňováni a podrobně instruováni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech, jichž se účastní při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním, při praktické výuce a odborné praxi.

V teoretickém vyučování jsou žáci při nástupu do nového školního roku seznámeni se školním řádem, s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevencí, se zákazem kouření v prostorách školy i mimo ni, se zákazem nosit do školy předměty, které nesouvisí s vyučováním. Seznámení s těmito dokumenty žáci stvrzují svým podpisem. Při práci v odborných učebnách, učebnách výpočetní techniky a tělocvičnách jsou žáci seznámeni s bezpečnostními a požárními předpisy při výuce v těchto učebnách.

Před konáním školních akcí, výletů, lyžařských výcvikových kurzů jsou žáci seznámeni se zásadami bezpečného chování na těchto akcích.

Na konci školního roku před odchodem na hlavní prázdniny jsou žáci poučeni o dodržování zásad bezpečného chování o prázdninách.

Při praktickém vyučování jsou poučeni o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci na jednotlivých pracovištích.

Škola dbá na zabezpečení nezávadného stavu objektů, technických a ochranných zařízení a jejich údržbu, jejich pravidelnou technickou kontrolu a revizi, na zlepšování pracovního prostředí podle požadavků hygienických předpisů a označení nebezpečných předmětů a částí využívaných prostor v souladu s příslušnými normami.

3.7 Způsob ukončení vzdělávání

Maturitní zkouška; dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Cílem společné části je ověřit očekávané vědomosti ve zkušebních předmětech, které definuje školský zákon.

V profilové části se ověřují odborné vědomosti a dovednosti žáků v souladu s oborovou profilací školy. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části zkoušky.

Profilová část maturitní zkoušky v oboru Informační služby se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk. Profilová část maturitní zkoušky dále zahrnuje zkoušku z předmětů knihovnictví a informační fondy, konané ústní formou zkoušky a maturitní práci a její obhajobu před maturitní komisí.

Složení maturitní zkoušky a získání maturitního vysvědčení umožňuje absolventovi ucházet se o studium navazujících studijních programů na vysokých školách a vyšších odborných školách.

4 Učební plán

Učební plán					
Název ŠVP: Knihovnictví					
Kód a název oboru vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby					
Délka a forma vzdělávání: 4 roky, denní studium					
Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022					
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	Celkem
Český jazyk a literatura	4	4	5	5	18
1. cizí jazyk	3	3	4	4	14
2. cizí jazyk	2	2	2	3	9
Základy společenských věd	1	1	1	-	3
Dějepis	2	2	2	-	6
Základy přírodních věd	2	-	-	-	2
Zeměpis	2	-	-	-	2
Matematika	3	3	3	3	12
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Informační a komunikační technologie	2	2	-	-	4
Ekonomika	1	2	-	-	3
Knihovnictví	2	3	2	3	10
Informační fondy	3	2	2	2	9
Informační systémy a služby	-	-	1	1	2
ICT ve službách	-	2	2	2	6
Písemná a elektronická komunikace	3	1	-	-	4
Dějiny umění	-	-	1	2	3
Dokumentová komunikace	1	2	-	-	3
Práce se čtenářem	-	-	1	2	3
Komunikace v informační společnosti	-	-	-	1	1
Praxe	-	2	4	2	8
CELKEM	33	33	32	32	130

Poznámky:

Vyučované cizí jazyky - anglický a německý jazyk.

Souvislá odborná praxe proběhne v minimálním rozsahu 4 týdnů za celou dobu vzdělávání na smluvních pracovištích školy. Kromě toho zařadí škola učební praxi v rámci obsahového okruhu Informační systémy a služby a profilujícího obsahového okruhu, a to v minimálním rozsahu 8 týdenních vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání.

Přírodovědné vzdělávání ve ŠVP vychází z varianty C fyzikální složky a z varianty B chemické složky v RVP.

Přehled využití týdnů ve školním roce

Činnost	Počet týdnů v ročníku			
	1.	2.	3.	4.
Vyučování podle rozpisu učiva	33	33	33	26
Odborná praxe	-	-	2	2
Lyžařský výcvikový kurz	1	-	-	-
Sportovně turistický kurz	-	1	-	-
Maturitní zkouška	-	-	-	2
Časová rezerva	6	6	5	-
Celkem	40	40	40	30

5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

RVP		ŠVP		
Vzdělávací oblasti	Minim. počet týden. vyuč. hodin celkem	Vyučovací předmět	Počet týdenních vyuč. hodin celkem	Využití disponibilních hodin
Jazykové vzdělávání: Český jazyk	5	Český jazyk a literatura	15	10
Cizí jazyky	16	cizí jazyk	14	7
		cizí jazyk	9	
Společensko- vědní vzdělávání	5	Základy společenských věd	3	4
		Dějepis	6	
Přírodovědné vzdělávání	4	Základy přírodních věd	2	
		Zeměpis	2	
Matematické vzdělávání	8	Matematika	12	2
Estetické vzdělávání	5	Český jazyk a literatura	3	1
		Dějiny umění	3	
Vzdělávání pro zdraví	8	Tělesná výchova	8	
Vzdělávání v IKT	4	Informační a komunikační technologie	4	
Ekonomika	3	Ekonomika	3	
Informační systémy a služby	20	Informační systémy a služby	2	3
		Informační fondy	9	
		ICT ve službách	6	
		Praxe	6	
Komunikace	6	Písemná a elektronická komunikace	4	2
		Komunikace v informační společnosti	1	
		Dokumentová Komunikace	3	

Profilující obsahový okruh	10	Knihovnictví	10	5
		Práce se čtenářem	3	
		Praxe	2	
Disponibilní hodiny	32			
Celkem	128		130	34

6 Učební osnovy

6.1 Český jazyk a literatura

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura

Celková hodinová dotace předmětu: 618 (144 – 144 – 180 – 150)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura tvoří neoddělitelnou součást všeobecného vzdělávání a rozvíjí klíčové dovednosti a schopnosti potřebné pro zvládnutí všech předmětů. Vychovává žáky ke sdělnému a kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Estetické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci chápali význam umění pro člověka jako specifickou výpověď o skutečnosti a podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.

Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP pro střední odborné vzdělávání a zahrnuje oblasti jazykového vzdělávání a komunikace, estetického a společenskovedního vzdělávání. Učivo se skládá ze čtyř okruhů, které se vzájemně doplňují a ovlivňují:

- 1) Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností
- 2) Komunikační a slohová výchova
- 3) Práce s textem a získávání informací
- 4) Estetické vzdělávání - literatura a ostatní druhy umění

- varianta A - respektuje chronologii vývoje umění

- varianta B - po kapitole obsahující stručný přehled literárního vývoje „od Gilgameše k Harlekýnovi“ následuje učivo o literatuře 19., 20. a počátku 21. století, ve 4. ročníku jsou pak doplněna stěžejní literární díla od počátků písemnictví po klasicismus a osvícenství.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu český jazyk a literatura směřuje k prohloubení kladného vztahu k mateřskému jazyku, rozvíjí estetické cítění žáků a schopnost kritického myšlení a chápání umění jako kritické reflexe aktuálních společenských témat. Prostřednictvím učiva z literární teorie, historie a kritiky jsou žáci motivováni k trvalému zájmu o četbu. Rovněž se snažíme vychovávat vnímavého divadelního i filmového diváka a návštěvníka muzeí, galerií, knihoven a jiných kulturních institucí.

Výukové strategie

K základním metodám patří práce s verbálními texty a ikonickými materiály. Součástí výuky jsou odborné exkurze, filmové projekce a pravidelné návštěvy divadel. Žákům je k dispozici školní knihovna.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení probíhá v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu. Hodnocena je nejen úroveň znalostí, ale i hloubka porozumění, schopnost kritického úsudku a kultivované ústní i písemné vyjadřování. Oceňován je aktivní přístup k výuce, aktivní čtenářství a účast na kulturních akcích.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Celkové pojetí výuky i způsob hodnocení koresponduje s rozvojem klíčových kompetencí:

Kompetence k učení – žáci jsou vedeni k používání vhodné literatury a internetu, učí se číst s porozuměním a prameny kriticky hodnotit.

Kompetence k řešení problémů – žáci se učí porozumět zadání úkolu a spolupracovat mezi sebou.

Komunikační kompetence – žáci se učí dobře vyjadřovat ústně i písemně.

Personální a sociální kompetence – žáci se učí zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – žáci jsou vedeni k jednání v souladu s morálními principy, zásadami společenského chování a hodnotami demokracie, učí se toleranci v rámci multikulturního soužití, uvědomují si vlastní kulturní identitu.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií - žáci jsou vedeni k mediální gramotnosti a kritickému posuzování informací.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti - žák je vychováván k odpovědnému a demokratickému občanství. Předmět vede žáky k úctě ke kulturnímu dědictví, učí je oceňovat demokratické a humanistické postoje a odolávat myšlenkové manipulaci.

Člověk a svět práce - žáci se učí kultivovaně verbální i písemné komunikaci, prakticky zvládají např. sestavování žádostí o práci, psaní životopisu, motivačního dopisu atd.

Informační a komunikační technologie - žáci pracují s prostředky IKT a efektivně je využívají v průběhu vzdělávání

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura má nadpředmětový charakter, úzce souvisí zejména s dějepísem, základy společenských věd a cizím jazykem.

6.1.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura

Celková hodinová dotace předmětu: 618

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
1. ročník		
Žák: – vysvětlí, proč se učí českému jazyku – rozlišuje spisovný, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci – orientuje se v soustavě jazyků – vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny	1) Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností: Obecné poučení o jazyce – jazyková kultura – národní jazyk a jeho útvary – vývojové tendence současné češtiny – postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky	5
– popíše soustavu českých hlásek – řídí se zásadami správné výslovnosti	Zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka	5
– popíše procesy obohacování slovní zásoby – rozliší významové vztahy mezi slovy – nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak	Lexikologie – slovo a jeho význam – vrstvy slovní zásoby – obohacování slovní zásoby – slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie	15
– vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska – na příkladech objasní rozdíly mezi jazykovými projevy mluvenými a psanými	2) Komunikační a slohová výchova: Slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní – komunikační situace, komunikační strategie – vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené	8
– rozliší funkční styly spisovného jazyka – sestaví krátké informační útvary	Funkční styly spisovného jazyka – styl prostěsdělovací a jeho útvary - písemná komunikace (zpráva, oznámení, pozvánka, inzerát a odpověď na něj)	10
– na vhodných příkladech posoudí slohový útvar vypravování – dodržuje základní narativní postupy a posloupnosti k danému útvaru – zpracuje vypravování	Vypravování – znaky, výstavba, jazyk vypravování v umělecké literatuře i v běžné komunikaci	10
	3) Práce s textem a získávání informací: Informatická výchova	5

– zhodnotí význam médií pro společnosti a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů – kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.)	– knihovny a jejich služby, média, jejich produkty a účinky	
– vysvětlí význam umění v životě člověka – rozezná umělecký text od neuměleckého – klasifikuje literární ukázky z hlediska literárních druhů a žánrů – popíše strukturu literárního díla a vhodně používá základní termíny literární teorie – text interpretuje a debatuje o něm	4a) Estetické vzdělávání - literatura a ostatní druhy umění: Úvod do studia literatury – umění jako specifická výpověď o skutečnosti – základní pojmy literární teorie – obsahově – formální členění literárního díla – literární druhy a žánry – struktura literárního díla	12
– charakterizuje nepsanou slovesnost – porovná typické znaky kultur starověkých mimoevropských národů – na vhodných příkladech charakterizuje antickou literaturu – zhodnotí význam bible	Počátky slovesného umění – nepsaná slovesnost – písemnictví nejstarších národů – antika jako podklad evropské vzdělanosti – bible – spojnice mezi starověkou kulturou a současností	18
– uvede základní znaky středověké literatury – vystihne odlišnosti v tvorbě středověkého umělce a umělce naší současnosti – orientuje se ve vývoji českého písemnictví od počátků po dobu Husovu – aplikuje historické souvislosti z dějepisu	Literatura ve středověku – středověká literatura na našem území (staroslověnské a latinské písemnictví, vznik česky psané literatury a její rozkvět v době Karla IV., literatura husitská)	20
– uvádí charakteristické rysy renesance a humanismu – vyjmenuje stěžejní osobnosti světové renesanční literatury, uvede příklady jejich děl – objasní souvislosti vývoje slovesného umění s neslovesnými druhy umění – popíše specifické znaky české humanistické literatury	Renesance a humanismus – v evropských literaturách – česká humanistická literatura	18
– na vhodných příkladech uvede a popíše znaky barokního umění – zhodnotí význam daného autora pro dobu, v níž tvořil, i pro současnost	Baroko – česká pobělohorská literatura, pojem „temno“ – literatura exulantská – J. A. Komenský, – literatura domácí	8
– rozlišuje literární druhy a žánry v literatuře tohoto období – orientuje se v textu divadelní hry – porovná příklady dalšího uměleckého zpracování faustovské látky	Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropských literaturách – osobnosti klasicistní literatury – odraz osvícenství v literatuře – osobnosti preromantické literatury – J. W. Goethe	10
– vysvětlí význam umění v životě člověka – vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl – rozezná umělecký text od neuměleckého – klasifikuje literární ukázky z hlediska literárních druhů a žánrů	4b) Estetické vzdělávání - literatura a ostatní druhy umění: Úvod do studia literatury – umění jako specifická výpověď o skutečnosti – základní pojmy literární teorie	12

– popíše strukturu literárního díla a vhodně používá základní termíny literární teorie – text interpretuje a debatuje o něm	– obsahově – formální členění literárního díla – literární druhy a žánry – struktura literárního díla	
– aplikuje historické souvislosti z dějepisu – popíše základní znaky starověké literatury – orientuje se ve vývoji středověké literatury – zhodnotí význam bible – uvádí charakteristické rysy renesance a humanismu – zhodnotí význam vynálezu knihtisku pro další šíření slovesného umění – uvádí charakteristické znaky barokního umění – vystihne znaky klasicismu a osvícenství	Orientace na časové ose - „od Gilgameše k Harlekýnovi“ – umění staré jako lidstvo samo – bohové a hrdinové aneb nejstarší literatura vystupující z mýtů – středověký křesťanský svět a biblické příběhy – renesanční pohled na život a svět – barokní rozpolcenost, labyrint světa a ráj srdce – řeč rozumu	8
– vystihne charakteristické znaky romantismu – charakterizuje romantického hrdinu – interpretuje text a debatuje o něm – vyjádří vlastní prožitky z četby daných literárních děl	Romantismus ve světové literatuře – romantismus jako historicky vymezený evropský umělecký sloh od sklonku 18. st. asi do pol. 19. st. – osobnosti romantické literatury	20
– formuluje příčiny našeho národního obrození, společenské podmínky a cíle tohoto procesu – vyjmenuje výrazné osobnosti českých buditelů – vysvětlí vliv lidové slovesnosti na vznikající novočeskou literaturu	České národní obrození – periodizace, hlavní osobnosti první a druhé fáze, cíle jednotlivých etap – vyvrcholení buditelských snah v revolučním roce 1848	8
– vysvětlí vliv společenských událostí na tvorbu vybraných autorů, oceňuje jejich postoje v občanském i osobním životě – čte výrazně úryvky z děl a recituje vybranou poezii – diskutuje o filmovém zpracování literární předlohy – zhodnotí význam daných autorů a jejich stěžejních děl pro další literární generace	Česká literatura 30. – 50. let 19. století – K. H. Máchy – K. J. Erben – J. K. Tyl – K. Havlíček Borovský – B. Němcová	18
– uvede rozdíly mezi romantismem a realismem v tématech děl i ve zpracování – porovná autorský styl vybraných spisovatelů – vyjádří vlastní prožitky z četby	Od kritického realismu po naturalismus ve světové literatuře – charakteristika realismu v kontextu atmosféry doby 2. pol. 19. st. – osobnosti literatury francouzské, anglické a ruské	20
2. ročník		
– provede slohotvorný rozbor, vyhledá slova příbuzná – vysvětlí pravopis slov na základě znalostí slohotvorby – popíše základní způsoby tvoření nových slov	1) Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností: Tvoření slov, stylové rozvrstvení a obohacování slovní zásoby	8
– určuje slovní druhy, mluvnické kategorie jmen a sloves – v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví	Morfologie – slovní druhy – mluvnické kategorie jmen a sloves – hlavní principy českého pravopisu	20

– v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu – odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	– vývojové tendence v tvarosloví současné češtiny - procvičování pravopisu a testových úloh	
– na vhodných příkladech rozpozná slohový postup popisný a charakterizační – objasní rozdíly mezi popisem prostým, odborným a uměleckým – samostatně vypracuje popis a charakteristiku	2) Komunikační a slohová výchova: Popis, charakteristika – slohový postup popisný a charakterizační – popis subjektivní, umělecký (líčení) – popis odborný (pracovní návody)	15
– orientuje se v základních administrativních útvarech – sestaví základní projevy administrativního stylu, např. žádost, plnou moc, objednávku	Funkční styl administrativní – druhy administrativních písemností (strukturovaný životopis, motivační dopis a drobné útvary administrativního stylu)	10
– zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů	3) Práce s textem a získávání informací: Média, jejich produkty a účinky	5
– vystihne charakteristické znaky romantismu – charakterizuje romantického hrdinu – interpretuje text a debatuje o něm – vyjádří vlastní prožitky z četby daných literárních děl	4a) Estetické vzdělávání - literatura a ostatní druhy umění: Romantismus ve světové literatuře – romantismus jako historicky vymezený evropský umělecký sloh od sklonku 18. st. asi do pol. 19. st. – osobnosti romantické literatury	12
– formuluje příčiny našeho národního obrození, společenské podmínky a cíle tohoto procesu – vyjmenuje výrazné osobnosti českých buditelů – vysvětlí vliv lidové slovesnosti na vznikající novočeskou literaturu	České národní obrození – periodizace, hlavní osobnosti první a druhé fáze, cíle jednotlivých etap – vyvrcholení buditelských snah v revolučním roce 1848	10
– vysvětlí vliv společenských událostí na tvorbu vybraných autorů a oceňuje jejich životní postoje v občanském i osobním životě – čte výrazně úryvky z děl a recituje vybranou poezii – diskutuje o filmovém zpracování literární předlohy – zhodnotí význam daných autorů a jejich stěžejních děl pro další literární generace	Česká literatura 30. – 50. let 19. století – K. H. Mácha – K. J. Erben – J. K. Tyl – K. Havlíček Borovský – B. Němcová	16
– uvede rozdíly mezi romantismem a realismem v tématech děl i ve zpracování – porovná autorský styl vybraných spisovatelů – vyjádří vlastní prožitky z četby	Od kritického realismu po naturalismus ve světové literatuře – charakteristika realismu v kontextu atmosféry doby 2. pol. 19. st. – osobnosti literatury francouzské, anglické a ruské	20
– objasní promítnutí společenských událostí do literárního života 2. pol. 19. st. – charakterizuje umělecký program májové generace a tvorbu vybraných autorů – uvede rozdíly literárních skupin ruchovců a lumírovců – zhodnotí témata historická a venkovská pro tehdejší realistickou literaturu	Česká literatura 2. pol. 19. st. – májovci (60. léta 19. st., literatura demokratických a národních ideálů) – ruchovci a lumírovci (od 70. let 19. st., škola národní a škola kosmopolitní) – realismus v české próze a dramatu (80., 90. léta 19. st., poč. 20. st.), naturalismus	18

– chápe regionální souvislosti a pozná nářeční prvky ve vybraných textech – porovná postavení ženy v 19. století s dnešní situací		
– charakterizuje tvorbu tzv. prokletých básníků – rozpozná znaky uvedených uměleckých směrů – objasní propojení slovesného umění s ostatními druhy umění	Nové podoby poezie ve 2. pol. 19. st. ve světové literatuře – francouzští tzv. prokletí básníci – nové umělecké směry konce 19. st.	10
– objasní promítnutí společenských událostí do literárního života 2. pol. 19. st. – charakterizuje umělecký program májové generace a tvorbu vybraných autorů – uvádí rozdíly literárních skupin ruchovců a lumírovců – zhodnotí témata historická a venkovská pro tehdejší realistickou literaturu – chápe regionální souvislosti a pozná nářeční prvky ve vybraných textech – porovná postavení ženy v 19. století s dnešní situací	4b) Estetické vzdělávání - literatura a ostatní druhy umění: Česká literatura 2. pol. 19. st. – májovci (60. léta 19. st., literatura demokratických a národních ideálů) – ruchovci a lumírovci (od 70. let 19. st., škola národní a škola kosmopolitní) – realismus v české próze a dramatu (80., 90. léta 19. st., poč. 20. st.), naturalismus	16
– charakterizuje tvorbu tzv. prokletých básníků – rozpozná znaky uvedených uměleckých směrů – objasní propojení slovesného umění s ostatními druhy umění	Nové podoby poezie ve 2. pol. 19. st. ve světové literatuře – francouzští tzv. prokletí básníci – nové umělecké směry konce 19. st.	10
– zařadí typické literární ukázky k jednotlivým uměleckým směrům – chápe tvůrčí proces jako projev svobody	Nástup českého moderního umění – nová básnická generace 90. let 19. st. a poč. 20. st. – programová uskupení kolem Manifestu České moderny a Moderní revue, Katolická moderna – anarchističtí buřiči	20
– charakterizuje tzv. ztracenou generaci – rozpozná znaky jednotlivých avantgardních uměleckých směrů a vysvětlí je i v kontextu výtvarného umění – vybrané literární ukázky významných spisovatelů světové meziválečné literatury interpretuje a debatuje o nich	Světová literatura 1. pol. 20. st. – velké téma – velká válka, traumatické válečné zážitky v tvorbě vybraných autorů, pojem „ztracená generace“ – avantgarda, charakteristika nových uměleckých směrů, avantgardní básníci – další vybrané osobnosti francouzské, anglické, německé a ruské meziválečné literatury – pražská německá literatura	20
– popíše literární spektrum české literatury 1. pol. 20. st. v souvislosti s atmosférou doby – vysvětlí podstatu jednotlivých básnických tendencí – interpretuje texty vybraných básníků	Hlavní básnické proudy v české literatuře 1. poloviny 20. st. – charakteristika hlavních básnických tendencí (proletářská poezie, meziválečná avantgarda – poetismus, surrealismus) – výrazné básnické individuality – básníci katolické orientace	20
3. ročník		
– orientuje se ve výstavbě textu	1) Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností: Syntax	25

– uplatňuje znalosti ze skladby při ústním i písemném vyjadřování – rozliší věty podle postoje mluvčího ke skutečnosti, podle členitosti – v písemném projevu ovládá pravidla interpunkce – rozpozná jednotlivé zvláštnosti a nepravidelnosti větné stavby	– výpověď a věta – věty podle postoje mluvčího ke skutečnosti – věty podle členitosti – větné členy – souvětí souřadné a podřadné – zvláštnosti a nepravidelnosti větného členění	
– ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi – využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) – přednese krátký projev	2) Komunikační a slohová výchova: Veřejné mluvené projevy a jejich styl – řečnické útvary (projev, prezentace)	12
– rozliší typy mediálních sdělení a jejich funkce, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky – uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace – sestaví jednoduché zpravodajské útvary	Publicistický styl a jeho útvary (úvodník, komentář, reportáž a jiné) – zpravodajství a publicistika jako funkční oblasti masové komunikace – mediální výchova, hodnotící a kritický vztah k médiím – publicistické útvary beletristického zaměření (fejeton)	25
– pořizuje z odborného textu výpisky a výtah a dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů	3) Práce s textem a získávání informací: Získávání a zpracování informací z textu (též odborného a administrativního) např. ve formě konspektu	10
– zařadí typické literární ukázky k jednotlivým uměleckým směrům – chápe tvůrčí proces jako projev svobody	4a) Estetické vzdělávání - literatura a ostatní druhy umění: Nástup českého moderního umění – nová básnická generace 90. let 19. st. a poč. 20. st. – programová uskupení kolem Manifestu České moderny a Moderní revue – Katolická moderna, anarchističtí buřiči	25
– charakterizuje tzv. ztracenou generaci – rozpozná znaky jednotlivých avantgardních uměleckých směrů a vysvětlí je i v kontextu výtvarného umění – vybrané literární ukázky významných spisovatelů světové meziválečné literatury interpretuje a debatuje o nich	Světová literatura 1. pol. 20. st. – velké téma – velká válka, traumatické válečné zážitky v tvorbě vybraných autorů, pojem „ztracená generace“ – avantgarda, charakteristika nových uměleckých směrů, avantgardní básníci – další vybrané osobnosti francouzské, anglické, německé a ruské meziválečné literatury – pražská německá literatura	25
– popíše literární spektrum české literatury 1. pol. 20. st. v souvislosti s atmosférou doby – vysvětlí podstatu jednotlivých básnických tendencí – interpretuje texty vybraných básníků	Hlavní básnické proudy v české literatuře 1. poloviny 20. st. – charakteristika hlavních básnických tendencí (proletářská poezie, meziválečná avantgarda – poetismus, surrealismus) – výrazné básnické individuality – básníci katolické orientace	25
– charakterizuje nejvýraznější literární proudy a směry české meziválečné prózy	Česká meziválečná próza – různorodost literárních proudů a směrů, jejich charakteristika	25

– na příkladech objasní uplatnění humoru a satiry v literárním díle, uvede příklady prózy baladické – zhodnotí různé inspirační zdroje pro tuto generaci autorů – diskutuje o filmovém zpracování literární předlohy – oceňuje demokratické postoje vybraných autorů	– nejvýznamnější představitelé a jejich přínos literárnímu vývoji	
– popíše rozdíly mezi tradičním („kamenným“) divadlem a tzv. malými scénami avantgardního divadla – na příkladech objasní jazykový humor a uplatnění politické satiry – chápe hudební složku jako nedílnou součást divadelní hry	Česká dramatická tvorba 1. pol. 20. století – „kamenná“ divadla – české avantgardní scény, Osvobozené divadlo	8
– charakterizuje nejvýraznější literární proudy a směry české meziválečné prózy – na příkladech objasní uplatnění humoru a satiry v literárním díle, uvede příklady prózy baladické – zhodnotí různé inspirační zdroje pro tuto generaci autorů – diskutuje o filmovém zpracování literární předlohy – oceňuje demokratické postoje vybraných autorů	4b) Estetické vzdělávání - literatura a ostatní druhy umění: Česká meziválečná próza – různorodost literárních proudů a směrů, jejich charakteristika – nejvýznamnější představitelé a jejich přínos literárnímu vývoji	15
– popíše rozdíly mezi tradičním („kamenným“) divadlem a tzv. malými scénami avantgardního divadla – na příkladech objasní jazykový humor a uplatnění politické satiry – chápe hudební složku jako nedílnou součást divadelní hry	Česká dramatická tvorba 1. pol. 20. století – „kamenná“ divadla – české avantgardní scény, Osvobozené divadlo	8
– popíše vliv společenských událostí a autorových prožitků na jeho dílo – vysvětlí pojem holocaust a vysvětlí, jaký odkaz obecně vyplývá ze svědeckých výpovědí pro budoucí generace – charakterizuje nejvýznamnější literární směry a generační uskupení ve světové literatuře 2. pol. 20. st. a poč. 21. st. – vystihne a vysvětlí různé způsoby uměleckého ztvárnění skutečnosti – vyjádří vlastní prožitky z četby vybraných děl	Světová literatura 2. pol. 20. st. a poč. 21. století – téma 2. světové války v literatuře, obraz holocaustu – nejvýznamnější literární směry a generační uskupení v literatuře italské, německé, anglické, francouzské, americké a ruské – velká díla malých literatur	20
– popíše tvář 2. poloviny 20. století a objasní politické mezníky kulturního vývoje „od železné opony k postmoderně“	Tvář 20. století – základní politické mezníky 2. poloviny 20. století se zvláštním přihlédnutím k českým zemím: – „záblesk svobody“ – „rudé temno“ – „blýskání na časy“ – „abnormální normalizace“ – „postkomunistická postmoderna“	20
– popíše promítnutí politických událostí do kulturního života	Česká literatura po 2. světové válce, literatura 50. let 20. st. – poválečná léta – „záblesk svobody“	20

– charakterizuje českou literaturu 50. let 20. st. – uvádí příklady konkrétních osudů spisovatelů, které se staly smutným svědectvím zápasu o svobodu v totalitní společnosti	– únor 1948 a jeho důsledky pro českou literaturu, „rudé temno“ – charakteristika literatury 50. let 20. st.	
– vysvětlí podíl českých spisovatelů na demokratizačním procesu – oceňuje jejich statečné občanské postoje – vybrané texty interpretuje a debatuje o nich – charakterizuje vývoj českého divadla 60. let 20. st. – charakterizuje slavnou epochu českého filmu 60. let 20. st.	Česká literatura v 60. letech 20. století – nadějný rozkvět literatury od 2. pol. 50. let do roku 1968, „blýskání na časy“ – „pražské jaro“ – podíl spisovatelů na demokratizačním procesu – srpen 1968 a jeho důsledky pro českou literaturu – významné osobnosti české poezie, prózy a dramatu tohoto období – filmové umění	25
4. ročník		
– chápe význam kultury osobního projevu – vysvětlí význam pozitivní komunikace a používá ji při řešení různých situací	1) Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností: Chování a řeč – humor v řeči	5
– používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie – pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Systematizace jazykového učiva – vybrané kapitoly: obecné poučení o jazyce, lexikologie, slovo tvorba, morfologie, syntax – procvičování pravopisu a testových úloh	20
– odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového	2) Komunikační a slohová výchova: Odborný styl a jeho útvary – výklad, referát, recenze	10
– na vhodných příkladech rozpozná slohový postup úvahový – vypracuje úvahu na dané téma	Úvaha a úvahový postup v různých komunikačních sférách	5
– má přehled o slohových postupech uměleckého stylu – vystihne charakteristické znaky různých druhů textů a rozdílů mezi nimi – vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary – rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar – posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu	Systematizace učiva o slohu – opakování funkčních stylů, slohových postupů a útvarů – styl umělecký – řeč postav v literárním díle	15
– má přehled o knihovnách a jejich službách – správně používá citace a zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy – dodržuje autorská práva	3) Práce s textem a získávání informací: Zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby – práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě	5
– popíše vliv společenských událostí a autorových prožitků na jeho dílo – vysvětlí pojem holocaust a vysvětlí, jaký odkaz obecně vyplývá ze svědeckých výpovědí pro budoucí generace	4a) Estetické vzdělávání - literatura a ostatní druhy umění: Světová literatura 2. pol. 20. st. a poč. 21. století – téma 2. světové války v literatuře, obraz holocaustu	25

– charakterizuje nejvýznamnější literární směry a generační uskupení ve světové literatuře 2. pol. 20. st. a poč. 21. st. – vystihne a vysvětlí různé způsoby uměleckého ztvárnění skutečnosti – vyjádří vlastní prožitky z četby vybraných děl	– nejvýznamnější literární směry a generační uskupení v literatuře italské, německé, anglické, francouzské, americké a ruské – velká díla malých literatur	
– popíše promítnutí politických událostí do kulturního života – charakterizuje českou literaturu 50. let 20. st. – uvede příklady konkrétních osudů spisovatelů, které se staly smutným svědectvím zápasu o svobodu v totalitní společnosti	Česká literatura po 2. světové válce, literatura 50. let 20. st. – poválečná léta – „záblesk svobody“ – únor 1948 a jeho důsledky pro českou literaturu, „rudé temno“ – charakteristika literatury 50. let 20. st.	5
– vysvětlí podíl českých spisovatelů na demokratizačním procesu – oceňuje jejich statečné občanské postoje – vybrané texty interpretuje a debatuje o nich – charakterizuje vývoj českého divadla 60. let 20. st. – charakterizuje slavnou epochu českého filmu 60. let 20. st.	Česká literatura v 60. letech 20. století – nadějný rozkvět literatury od 2. pol. 50. let do roku 1968, „blýskání na časy“ – „pražské jaro“ – podíl spisovatelů na demokratizačním procesu – srpen 1968 a jeho důsledky pro českou literaturu – významné osobnosti české poezie, prózy a dramatu tohoto období – filmové umění	10
– popíše promítnutí politických událostí do kulturního života – vysvětlí termín „tři proudy české literatury“ – uvede příklady literárních děl, která zazářila na poloprázdném literárním nebi normalizační literatury	Česká oficiální literatura v 70. a 80. letech 20. st. – „abnormální normalizace“, umění státem kontrolované a dirigované – termín „tři proudy české literatury“ – typické rysy oficiální literární produkce – významní představitelé oficiální literatury a jejich tvorba	15
– charakterizuje podmínky pro práci v samizdatu – uvede příklady samizdatových edic – vyjmenuje některá exilová nakladatelství – zhodnotí roli české undergroundové kultury – interpretuje texty vybraných autorů	Česká literatura 70. a 80. let 20. st. v samizdatu a exilu – exilová vydavatelství a samizdatové publikace – významná role české undergroundové kultury – vybrané osobnosti samizdatové a exilové poezie, prózy a dramatu	15
– charakterizuje podmínky literárního života po listopadu 1989 – rozliší díla pro většinového a menšinového čtenáře – samostatně vyhledá informace o současné české literatuře	Česká literatura po listopadu 1989 – změna podmínek literárního života, charakteristika literárního vývoje po listopadu 1989, vybraní autoři a jejich tvorba – vrcholní autoři české literatury 20. století (J. Seifert, B. Hrabal)	20
– popíše promítnutí politických událostí do kulturního života – vysvětlí termín „tři proudy české literatury“ – uvede příklady literárních děl, která zazářila na poloprázdném literárním nebi normalizační literatury	4b) Estetické vzdělávání - literatura a ostatní druhy umění: Česká oficiální literatura v 70. a 80. letech 20. st. – „abnormální normalizace“, umění státem kontrolované a dirigované – termín „tři proudy české literatury“ – typické rysy oficiální literární produkce	15

	– významní představitelé oficiální literatury a jejich tvorba	
– charakterizuje podmínky pro práci v samizdatu – uvede příklady samizdatových edic – vyjmenuje některá exilová nakladatelství – zhodnotí roli české undergroundové kultury – interpretuje texty vybraných autorů	Česká literatura 70. a 80. let 20. st. v samizdatu a exilu – exilová vydavatelství a samizdatové publikace – významná role české undergroundové kultury – vybrané osobnosti samizdatové a exilové poezie, prózy a dramatu	15
– charakterizuje podmínky literárního života po listopadu 1989 – rozliší díla pro většinového a menšinového čtenáře – samostatně vyhledává informace o současné české literatuře	Česká literatura po listopadu 1989 – změna podmínek literárního života, charakteristika literárního vývoje po listopadu 1989, vybraní autoři a jejich tvorba – vrcholní autoři české literatury 20. století (J. Seifert, B. Hrabal)	15
– charakterizuje nepsanou slovesnost – porovná typické znaky kultur starověkých mimoevropských národů – na vhodných příkladech charakterizuje antickou literaturu – zhodnotí význam bible	Počátky slovesného umění, starověká literatura – nepsaná slovesnost – písemnictví nejstarších národů – antika jako podklad evropské vzdělanosti – bible – spojnice mezi starověkou kulturou a současností	10
– uvede základní znaky středověké literatury – vystihne odlišnosti v tvorbě středověkého umělce a umělce naší současnosti – orientuje se ve vývoji českého písemnictví od počátků po dobu Husovu – aplikuje historické souvislosti z dějepisu	Literatura ve středověku – středověká literatura na našem území (staroslověnské a latinské písemnictví, vznik česky psané literatury a její rozkvět v době Karla IV., literatura husitská)	10
– uvede charakteristické rysy renesance a humanismu – objasní souvislosti vývoje slovesného umění s neslovesnými druhy umění – uvede stěžejní osobnosti světové renesanční literatury a jejich díla – popíše specifické znaky české humanistické literatury	Renesance a humanismus – v evropských literaturách – česká humanistická literatura	10
– na vhodných příkladech popíše znaky barokního umění – zhodnotí význam daného autora pro dobu, v níž tvořil, i pro současnost	Baroko – česká pobělohorská literatura, pojem „temno“ – literatura exulantská – J. A. Komenský, literatura domácí	7
– rozliší literární druhy a žánry v literatuře tohoto období – interpretuje vybraná literární díla – orientuje se v textu divadelní hry	Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropských literaturách – osobnosti klasicistní literatury, odraz osvícenství v literatuře, osobnosti preromantické literatury – J. W. Goethe	8

6.2 Anglický jazyk

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Anglický jazyk

Celková hodinová dotace předmětu: 442 (99 - 99 - 132 - 112)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem výuky cizího jazyka je poskytnout žákům jazykové vědomosti a dovednosti potřebné pro budoucí profesní rozvoj. Soubor učiva je definovaný Rámcovým vzdělávacím programem pro výuku cizích jazyků. Cílem je dosažení jazykové úrovně B1+ (dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky – SERRJ), přičemž absolvent výše uvedeného vzdělávacího programu je schopen se, mimo obecný jazyk, orientovat i v jazykové oblasti odborné (odpovídající slovní zásobě daného oboru).

Charakteristika učiva

Cílem předmětu je připravit žáky na aktivní život v multikulturní společnosti, vést je k získávání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života, připravit žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšířit jejich znalosti o světě, formovat osobnost žáků, učit je toleranci k hodnotám jiných národů. Přínosem předmětu je rozvoj klíčových kompetencí v rámci tematických okruhů týkajících se mezilidských vztahů, životního prostředí, sociokulturních aspektů různých jazykových oblastí a specifických témat oboru.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- pochopení významu učení, vzdělání a potřeby celoživotního vzdělávání
- rozlišování hranic mezi osobní svobodou a společenskou odpovědností
- uvědomění si příčin a důsledků svého chování, jednání a rozhodování
- přijetí odpovědnosti za své jednání ve vztahu k ostatním lidem, uznání jejich osobnosti a osobní svobody
- vědomí a přijetí vlastní odpovědnosti sociální i právní
- utváření postojů v souladu s morálními zásadami
- umění vést a řídit pracovníky
- dodržování zásad profesního postoje při jednání a vystupování
- vytváření pozitivních vztahů mezi lidmi
- uplatňování pravidel společenského chování a umění jednat s lidmi
- utváření správných postojů a preferencí ve své vlastní profesní kariéře
- jednání v souladu s právními předpisy a normami
- přijímání a odpovědné plnění svěřených úkolů.

Výukové strategie

Žáklad výuky tvoří práce s učebnicí, která probíhá hromadně ve třídě, při řešení zadaných úloh a praktických situací jsou žáci rozděleni do dvojic či skupin. Žák si pod vedením učitele osvojuje novou slovní zásobu a rozšiřuje rejstřík vhodných jazykových jevů a gramatických prostředků. Žáci si rovněž osvojují odbornou terminologii a pracují s informacemi z odborných textů. Výuka je doplňována výukovými materiály, prezentacemi, poslechovými aktivitami, texty a články z různých zdrojů. Mezi uplatňovanými metodami je výklad spojený s uvedením příkladů dobré praxe, vyhledávání, zpracování a vyhodnocování informací z různých zdrojů, práce s online výukovými programy.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení probíhá v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu, a to formou písemného i ústního zkoušení-samostatného projevu i konverzace, reakcí na otázky, popisu a porovnání obrázků. Po ukončení lekce/tematického celku následuje písemné opakování. Součástí hodnocení jsou rovněž samostatné práce, prezentace projektů, spolupráce a aktivita při vyučování. Při celkové klasifikaci je významně zohledňován aktivní a samostatný přístup žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

- rozvíjení komunikačních dovedností včetně cizojazyčné komunikace
- uplatňování získaných vědomostí v profesním životě
- vytváření pozitivního vztahu mezi lidmi, úcty a uznání k druhým lidem
- vyjadřování se a vystupování v souladu s pravidly a zásadami kultury projevu a chování
- rozvíjení sociální a personální kompetence
- samostatné, iniciativní a odpovědné jednání
- rozvíjení myšlení a schopnosti řešit problémy
- získávání a rozvíjení komunikačních dovedností, včetně dovedností správně reagovat, diskutovat a argumentovat
- adaptování se a reagování na změny na trhu práce, změny v legislativě a na měnící se podmínky v profesní kariéře
- přehled o možnostech uplatnění na trhu práce
- získání celkové funkční a mediální gramotnosti.

Odborné kompetence

Žáci jsou schopni se efektivně učit a pracovat, mít zodpovědný přístup ke studiu, pracovat s chybou, vyhodnocovat dosažené výsledky, zvažovat názory druhých, učit se i na základě zkušeností z praxe.

Žáci si tvoří vlastní úsudek, formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, aktivně se účastní diskusí a obhajují své názory, respektují názory druhých, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Účinně spolupracují, vytvářejí dobrou atmosféru ve skupině.

Žáci chápou a respektují hodnoty společnosti nejen své země, ale i anglicky mluvících zemí.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti – komunikace a správné vyjadřování v daném jazyce.

Člověk a životní prostředí - způsoby ochrany přírody, poznání okolního prostředí.

Svět práce - písemná i verbální prezentace při jednání s potenciálními zaměstnavateli, sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědi na inzeráty, psaní profesních životopisů.

Informační a komunikační technologie-vyhledávání a zpracovávání informací, výukové programy.

Mezipředmětové vztahy

Anglický jazyk úzce souvisí s dalším cizím jazykem a českým jazykem. Dále má vazby na zeměpis, ekonomiku, demografii, právo, veřejnou správu, písemnou a elektronickou komunikaci a informační a komunikační technologie.

6.2.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: anglický jazyk

Celková hodinová dotace předmětu: 442 hodin

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
1. ročník		99
– mluví o sobě, své rodině, přátelích – charakterizuje sám sebe v neformálním textu – mluví o svých zálibách – představí členy rodiny a své přátele – sdělí údaje o rodinných příslušnících a jednoduchým způsobem popíše, co dělají – popíše osoby a jejich vzhled včetně oblečení	1. Osobní charakteristika, rodina	
– popíše průběh všedního i svátečního dne, sociální role, společenské problémy – charakterizuje svátky a tradice v anglicky mluvících zemích – rozumí vyprávění o běžných situacích – získá informace o životě druhých lidí – porovná život v ČR a anglicky mluvících zemích	2. Každodenní život	
– popíše svůj domov, okolí, základní vybavení bytu, plány do budoucna – vyjmenuje domácí práce a vysvětlí, které preferuje a proč – porovná výhody a nevýhody bydlení na venkově a ve městě	3. Domov a bydlení	
– představí školní předměty včetně odborných a sdělí své preference – vypráví o své škole, jejím okolí a aktivitách, které se školou souvisí	4. Moje škola, vzdělávací systém Odborná témata: – studium odborných předmětů – odborná slovní zásoba a terminologie – práce s odbornými texty	

– popíše běžný školní den/týden, učebny a jejich vybavení – porovná vzdělávací systém v ČR a v anglicky mluvících zemích		
2. ročník		99
– vyjmenuje jednotlivé sporty a umí je rozdělit podle různých hledisek – stručně charakterizuje běžné sporty a vyjádří svůj vztah k nim – popíše potřebné vybavení a místo, kde se určitý sport odehrává – vyjmenuje některé olympijské disciplíny a doplní informace z oblasti historie a významu Olympijských her – demonstruje vlastní zkušenost se sporty v jeho životě	5. Sport	
– uvede možnosti využití volného času, sportovních a kulturních aktivit u jednotlivých věkových skupin – vyjmenuje volnočasové aktivity a popíše jejich charakter – vede rozhovor s kamarádem o tom, jak tráví volný čas – pohovoří o svých kulturních zkušenostech – vypráví o filmu, který viděl, o knize, kterou četl – vyjmenuje a popíše filmové a knižní žánry	6. Volný čas a zábava, kultura Odborná témata: – kniha, čtení, čtenářské preference – druhy publikací a dokumentů	
– vyjmenuje obchody a zboží, které prodávají – vede dialog v obchodě jak z pozice zákazníka, tak i prodáváče – vyřídí reklamaci zboží – představí nabídku služeb v ČR a zhodnotí jejich úroveň – pohovoří o vlastní zkušenosti-dobré či špatné – vypráví o možnosti využití různých služeb včetně služeb knihovny	7. Nakupování a služby Odborná témata: – knihovny a jejich služby – informace o knihovně – představení knihovny	
– vyjmenuje části lidského těla a důležité orgány – pojmenuje a charakterizuje různé nemoci, zranění, lékařské specializace – vede rozhovor v ordinaci – pohovoří o svém životním stylu a doporučí, jak vést zdravý životní styl	8. Zdraví a životní styl	
– popíše postup přípravy pokrmů a základní kuchyňské pomůcky – pohovoří o svém oblíbeném jídle a stravovacích návycích v ČR a anglicky mluvících zemích – popíše jídelní a nápojový lístek a doporučí pokrm a nápoj hostovi – předvede rozhovor číšníka s hostem	9. Stravování, restaurace, gastronomie	
3. ročník		132
– popíše roční období a procesy, ke kterým v přírodě dochází	10. Počasí, příroda a životní prostředí	

– pohovoří o počasí v ČR a anglicky mluvících zemích – vyjmenuje přírodní katastrofy a jejich efekt – uvede vlastní zkušenost s přírodními katastrofami – popíše českou krajinu a její ráz a krajinu anglicky mluvících zemí – vyjmenuje faunu a floru v okolí svého domova – charakterizuje současné environmentální problémy a jejich vliv na životní prostředí – pohovoří o tom, jak chránit životní prostředí – navrhne možnosti zlepšení situace		
– představí nejnovější technologie a možnosti využití – popíše svůj vztah k nim a uvede svou osobní zkušenost a využití – posoudí, jak moderní technologie a média ovlivňují společnost – diskutuje o výhodách a nevýhodách moderních technologií ve své profesi	11. Moderní technologie a média Odborná témata: – využití moderních technologií v knihovně a práci knihovníka – vyhledávání a třídění dokumentů	
– popíše, jak funguje moderní společnost – formuluje generační rozdíly a posoudí, co je způsobuje – vyjmenuje problémy moderní společnosti a navrhne možné způsoby zlepšení vztahů mezi lidmi – vyjádří svůj názor na multikulturní společnost	12. Společnost a mezilidské vztahy Odborná témata: – problémy, události a speciální akce v knihovně	
– popíše etapy svého vzdělávacího procesu a uvede své plány do budoucna – diskutuje na témata týkající se studia – orientuje se v procesu hledání práce – sestaví životopis a napíše žádost o práci – pojmenuje jednotlivá povolání – popíše, jak si představuje své budoucí povolání	13. Práce a kariéra Odborná témata: – odborná praxe a zkušenosti získané během studia	
4. ročník		112
– orientuje se v geografii, historii, politickém systému dané země – uvede památky a turistické cíle, kulturu, sport a gastronomii anglicky mluvících zemí – orientuje se v mapách	14. Realie anglicky mluvících zemí	
– popíše geografii, historii, politický systém země – vyjmenuje památky UNESCO a turistické cíle, pohovoří o kultuře, národních sportech, české gastronomii a hlavním městě ČR – představí svůj region, město, ve kterém studuje a svou obec	15. Česká republika – Jižní Čechy – Tábor – moje obec	
– vymezí typy turismu a nejběžnější cíle	16. Cestování a turismus	

– charakterizuje typy dovolené, ubytovací a stravovací zařízení – hovoří o životním prostředí a vlivu turismu na něj – sdělí své zážitky z prázdnin		
– pojmenuje dopravní prostředky – zpracuje porovnání jejich výhod a nevýhod – načrtne možnosti využití dopravních prostředků při cestování ve velkoměstech Praha, Londýn, New York – zakoupí jízdenku/ letenku – zorientuje se na letišti a provede odbavovací proceduru – dorozumí se na nádraží	17. Doprava a dopravní prostředky	
– připraví prezentaci na dané téma s použitím ICT-použije správné gramatické struktury a jazykové prostředky – reaguje na otázky týkající se běžných tematických okruhů – pohovoří o každodenních tématech – popíše a porovná obrázky za použití odpovídající slovní zásoby – odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření – nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace – porozumí školním a pracovním pokynům – rozpozná význam obecných sdělení a hlášení – čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu – sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené – vypráví jednoduché příběhy či zážitky, popíše své pocity – sdělí a zdůvodní svůj názor – dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače – zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text na dané téma a ve stanoveném rozsahu, např. formou popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis – přeloží text a používá slovníky (i elektronické) – vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí – požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně obsah sdělení – přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem – vyslovuje srozumitelně, co nejbližše přirozené výslovnosti	18. Příprava k maturitní zkoušce – konverzační příprava, reakce na otázky – maturitní témata – okruhy slovní zásoby Témata pro ústní část MZ 1. Personal Identification/ Characteristic of a Well-known Person 2. Customs and Traditions in the Czech Republic and English Speaking Countries 3. My Town – Tábor and its Surroundings 4. Housing in the Czech Republic and English Speaking Countries 5. Czech and British Daily Routines 6. My School and my Professional Profile 7. System of Education of the Czech Republic 8. Sports in the Czech Republic 9. Culture and Art – Films and Books 10. Free Time and Entertainment in our Town 11. The Region of Southern Bohemia 12. Travelling – English Speaking Countries 13. Means of Transport in the Czech Republic and English Speaking Countries 14. Health and Body Care – Problems and Illnesses 15. Food and Healthy Diet, Gastronomy, Traditional Czech Cuisine 16. Shopping and Lifestyle in the Czech Republic 17. Mass Media and Means of Communication 18. Services-Banking, Accommodation, Catering, Post Office	

– používá opisné prostředky v neznámých situacích při vyjadřování složitých myšlenek – uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce – používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	19. Introducing the Czech Republic and Prague 20. Nature, Seasons of the Year, Environment in the Czech Republic	
---	---	--

6.3 Německý jazyk

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Německý jazyk

Celková hodinová dotace předmětu: 282 (66 – 66 – 66 – 84)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu německý jazyk je připravit žáky na aktivní život v multikulturní společnosti. Žáci si díky studiu dalšího cizího jazyka rozšiřují své znalosti a povědomí o současném světě, formují svou osobnost a učí se být tolerantní k hodnotám jiných národů.

Charakteristika učiva

Učivo vychází z obsahových okruhů RVP vzdělávání a komunikace v německém jazyce, směřuje ke komunikaci v různých životních situacích v mluveném i psaném projevu pomocí odpovídajících jazykových prostředků. Žáci se učí efektivně pracovat s cizojazyčným textem, vyhledávat informace z různých zdrojů včetně internetu, slovníků a příruček. Jsou vedeni k zapojování se do různých projektů a soutěží a k navazování kontaktů se školami doma i v zahraničí.

Výuka předmětu úzce souvisí se všeobecně vzdělávacími a odbornými předměty.

Kromě témat, se kterými se žák setkává v běžném životě, zahrnuje učivo i témata související se studijním oborem informační služby a témata týkající se realití zemí dané jazykové oblasti.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka německého jazyka směřuje k:

- pochopení významu učení, vzdělání a potřeby celoživotního vzdělávání
- utváření postojů v souladu s morálními zásadami
- dodržování zásad profesního postoje při jednání a vystupování
- vytváření pozitivních vztahů mezi lidmi
- uplatňování pravidel společenského chování a umění jednat s lidmi
- utváření správných postojů a preferencí ve své vlastní profesní kariéře
- přijímání a odpovědné plnění svěřených úkolů.

Výukové strategie

Uplatňují se 2 základní metody: komunikativní a gramaticko – překladová.

Vychází se z textů, na kterých si žáci osvojí a procvičí jazykové prostředky. Nedílnou součástí jsou poslechová cvičení. Následuje volný písemný či ústní projev. Při vyučování žáci pracují samostatně (gramatické úkoly), ve dvojicích (dialogy) nebo ve skupinách (diskuze).

Podle možností budou realizovány exkurze a pracovní stáže v německy mluvících zemích.

Metody: ve výuce bude uplatňována metoda vysvětlování, výklad spojený s příklady z praxe, práce s textem, poslech, samostatná práce, samostatné zpracování zadaných témat, referáty, prezentace, práce ve dvojicích a ve skupině, písemné texty a cvičení, ústní zkoušení a procvičování.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení bude prováděno průběžně formou ústního zkoušení (samostatný volný projev i konverzace, reakce na otázky, popis a porovnání obrázků). Po ukončení lekce/tematického celku bude následovat písemné opakování. Součástí hodnocení bude rovněž samostatná práce, prezentace projektů, spolupráce a aktivita při vyučování. Při celkové klasifikaci bude významně zohledňován aktivní a samostatný přístup k výuce cizího jazyka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

V souvislosti s vhodnými výukovými strategiemi vede předmět k:

- rozvíjení komunikačních dovedností včetně cizojazyčné komunikace
- uplatňování získaných vědomostí v profesním životě

- vytváření pozitivního vztahu mezi lidmi, úcty a uznání k druhým lidem
- samostatnému, iniciativnímu a odpovědnému jednání
- rozvíjení myšlení a schopnosti řešit problémy
- přehledu o možnostech uplatnění se na trhu práce
- získání celkové funkční a mediální gramotnosti.

Odborné kompetence

Žáci jsou schopni se efektivně učit a pracovat, mít zodpovědný přístup ke studiu, pracovat s chybou, vyhodnocovat dosažené výsledky, zvažovat názory druhých, učit se i na základě zkušeností z praxe.

Žáci myslí kriticky, tvoří si vlastní úsudek, formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, aktivně se účastní diskusí a obhajují své názory, respektují názory druhých, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Účinně spolupracují, vytvářejí dobrou atmosféru ve skupině.

Žáci chápou a respektují hodnoty společnosti nejen své země, ale i německy mluvících zemí.

Jsou schopni komunikovat v oblasti témat spojených s ekonomikou a podnikáním v německém jazyce.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti – komunikace a správné vyjadřování v daném jazyce.

Člověk a životní prostředí - způsoby ochrany přírody, poznání okolního prostředí.

Svět práce - písemná i verbální prezentace při jednání s potenciálními zaměstnavateli, sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědi na inzeráty, psaní profesních životopisů.

Informační a komunikační technologie - vyhledávání a zpracovávání informací, výukové programy.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk, anglický jazyk, dějepis, obchodní korespondence, informační a komunikační technologie, knihovnictví, dějiny umění.

6.3.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Německý jazyk

Celková hodinová dotace předmětu: 282

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
1. ročník		66
– hovoří o sobě, své rodině, přátelích – používá správné gramatické struktury a jazykové prostředky	1. Já a moje okolí	
– používá správné gramatické struktury a jazykové prostředky při nakupování v obchodě a při placení	2. Odborná témata – nakupování knih, časopisů a novin	
– ovládá základní slovní zásobu týkající se pokrmů a nápojů, orientuje se v jídelním lístku, uvede jednotlivá jídla dne a popíše své oblíbené jídlo – používá správné gramatické struktury a jazykové prostředky	3. Jídlo a pití	
– používá správné gramatické struktury a jazykové prostředky k popisu svého domova, okolí, zařízení bytu – porovná výhody a nevýhody bydlení na venkově a ve městě.	4. Bydlení, domov	
2. ročník		66
– používá správné gramatické struktury a jazykové prostředky při plánování, přípravě a realizaci rodinné oslavy	5. Nákup a příprava rodinné oslavy	

– zvládne sestavit jednoduchý recept svého oblíbeného pokrmu		
– používá správné gramatické struktury a jazykové prostředky při popisu možností využití volného času, sportovních a kulturních aktivit	6. Odborná témata – volný čas – čtení, kultura, sport	
– hovoří o svém denním programu, o svých aktivitách – popíše průběh všedního a svátečního dne. Při popisu používá správné gramatické struktury a jazykové prostředky	7. Denní program	
– vyjmenuje názvy zemí. Při popisu a porovnávání jednotlivých typů dovolených v různých lokalitách používá správné gramatické struktury a vhodné jazykové prostředky – zmíní typy ubytování a možnosti dopravy – zvládne rozhovor v cestovní kanceláři	8. Cestování, ubytování a dopravní prostředky	
3. ročník		66
– popíše fáze svého vzdělávacího procesu, pohovoří o svém životopise a plánech do budoucna, vhodnými gramatickými prostředky popíše různé typy povolání, jejich výhody a nevýhody.	9. Životopis a plány do budoucna	
– pojmenuje části lidského těla – rozlišuje druhy nemocí a jejich příznaky, popíše průběh návštěvy u lékaře – používá vhodnou slovní zásobu, gramatické struktury a jazykové prostředky	10. Zdraví a životní styl	
– orientuje se v geografii a politickém systému daných zemí – pojmenuje možné turistické cíle – při prezentaci uvedených zemí volí vhodné jazykové a komunikační prostředky	11. Realie Německa a Švýcarska	
– rozlišuje druhy zaměstnání – odepíše na inzerát ohledně nabídky práce, napíše žádost o místo – používá vhodné gramatické a jazykové prostředky	12. Odborná témata – svět práce	
4. ročník		84
– komunikuje s klientem a personálem, reagovat na dotazy a přání – dokáže poradit při výběru – klade důraz nejen na vhodné jazykové prostředky, ale i na vhodnou formu vyjádření	13. Odborná témata – provoz knihovny, nabídka služeb, styk s veřejností	
– popíše pokrmy a nápoje české kuchyně, německé a rakouské kuchyně s využitím správných jazykových prostředků a gramatických jevů	14. Národní kuchyně – německá a rakouská kuchyně	
	15. Česká republika	

– orientuje se v geografii, historii, politickém systému země – vymezí UNESCO památky a turistické cíle a hlavní město ČR – představí svůj region, město, ve kterém studuje a svou obec	– Jižní Čechy – Tábor – moje obec	
– připraví prezentaci na dané téma s použitím ICT-použije správné gramatické struktury a jazykové prostředky – reaguje na otázky z běžných témat – pohovoří o každodenních tématech – popíše a porovná obrázky za použití odpovídající slovní zásoby – odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření – nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace – porozumí školním a pracovním pokynům – rozpozná význam obecných sdělení a hlášení – čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu – sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené – vypráví jednoduché příběhy či zážitky, popíše své pocity – sdělí a zdůvodní svůj názor – dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače – zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text na dané téma a ve stanoveném rozsahu, např. formou popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis – přeloží text a používá slovníky (i elektronické) – vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí – požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně obsah sdělení – přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem – vyslovuje srozumitelně co nejbližše přirozené výslovnosti – používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitých myšlenek – uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce – používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	16. Příprava k maturitní zkoušce – konverzační příprava, reakce na otázky – maturitní témata – okruhy slovní zásoby Témata pro ústní část MZ 1.Familienfeste – Geburtstag, Namenstag 2.Christliche Feste – Weihnachten, Ostern 3.Mein Tagesprogramm 4.Unser Haus, unsere Wohnung, mein Zimmer 5. Reisen – Länder, Verkehrsmittel, Unterkunft 6. Mein Freund, meine Freundin 7. Meine Stadt Tabor 8. Kleidung, Mode – heutige Trends 9. Beim Arzt, Kinderkrankheiten, Zivilisationskrankheiten 10. Einkäufe, - kleine Geschäfte, Super-Märkte 11. Dienstleistungen – Hotel, Post, Bank, Restaurant, Modesalon 12. Sport in meinem Leben 13. Mein Lebenslauf und meine Zukunfts-Pläne 14. Gesunde und ungesunde Lebensweise 15. Kultur – Bücher, Filme, Musik 16. Jahreszeiten – Natur, Wetter 17. Medien – neue und alte Kommunikationsarten 18. Schulwesen – das Schulsystem in der Tschechischen Republik 19. Freizeit, Hobbys 20. Im Restaurant, Speisekarte	

6.4 Základy společenských věd

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Základy společenských věd
Celková hodinová dotace předmětu: 99 (33 – 33 – 33 – 0)
Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět základy společenských věd připravuje žáky na odpovědný život v demokratické společnosti a rozvíjí mnohé kompetence dobrého člověka a občana.

Charakteristika učiva

Učivo vychází ze společenskovědní oblasti RVP pro střední odborné vzdělávání a zahrnuje témata z psychologie, sociologie, politologie, práva, ekonomie a filozofie. Důraz není kladen na sumu teoretických poznatků, ale na jejich využití v praktickém životě.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka základů společenských věd směřuje k tomu, aby žáci:

- usilovali o porozumění světu kolem sebe i sobě samému
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení
- jednali odpovědně a čestně
- respektovali lidská práva a chápali meze lidské svobody
- nenechali sebou manipulovat, tvořili si vlastní úsudek
- oprostili se ve vztahu k jiným lidem od stereotypů a předsudků, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti
- cítili potřebu občanské aktivity
- vážili si demokracie a usilovali o její zachování a zdokonalování
- byli ochotni klást si filozofické a etické otázky a hledat na ně odpovědi
- vážili si života, zdraví, materiálních i duchovních hodnot, dobrého životního prostředí
- jednali hospodárně a v duchu udržitelného rozvoje.

Výukové strategie

K základním metodám patří práce s verbálními texty a ikonickými materiály. Při probírání nového učiva je výklad spojen s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky a prokládán metodou řízeného rozhovoru. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací či skupinových projektů s ohledem na aktuální dění. Důležitou součástí výuky jsou besedy s odborníky a exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení probíhá v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni zejména na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti je aplikovat při řešení problémů, schopnosti samostatného a kritického úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat. Hodnocena je také aktivita při výuce a orientace v současném dění.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Při výuce základů společenských věd jsou rozvíjeny zejména tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení – využívání různých informačních zdrojů, uplatňování čtenářské gramotnosti, chápání logických souvislostí
- kompetence k řešení problémů – realizace individuálních i skupinových úkolů
- komunikativní kompetence – otevřené vyjadřování svých názorů, schopnost dialogu a vzájemného respektu
- personální a sociální kompetence – zvažování postojů a jednání jiných lidí, schopnost pracovat v týmu při skupinových projektech
- občanské kompetence a kulturní povědomí – uplatňování zásad společenského chování a demokratických hodnot, zájem o aktuální dění ve světě i ČR
- kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – schopnost přizpůsobit se měnícím pracovním podmínkám
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi – kritické posuzování informačních zdrojů, uplatňování mediální gramotnosti.

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Výukou základů společenských věd prostupují tato průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti – žáci se učí pěstovat demokratické a humanistické postoje.

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k šetrnému a odpovědnému přístupu k životnímu prostředí.

Člověk a svět práce – žáci jsou motivováni k úspěšné pracovní kariéře a uvědomění si významu celoživotního vzdělávání.

Informační a komunikační technologie – žáci jsou vedeni k efektivní práci s informačními a komunikačními technologiemi.

Mezipředmětové vztahy

Základy společenských věd úzce souvisí zejména s českým jazykem a literaturou, cizím jazykem, dějepisem a zeměpisem.

6.4.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Základy společenských věd

Celková hodinová dotace předmětu: 99

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
1. ročník		
Žák: – charakterizuje osobnost a etapy lidského života – objasní, v čem spočívá zdravý životní styl – aplikuje zásady slušného chování v běžných životních situacích – charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení – uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy – vysvětlí funkci rodiny a její význam pro jedince i pro společnost – debatuje o rovnosti pohlaví – uvede příklady ochrany menšin – vysvětlí, čím jsou nebezpečné náboženské sekty a náboženský fundamentalismus	1. Člověk a společnost – osobnost – etapy lidského života – zdraví a jeho ochrana, životní styl – mezilidské vztahy, pravidla slušného chování – společnost – sociální pozice a sociální role – sociální skupiny, rodina, manželství – současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha – sociální nerovnost a chudoba – postavení mužů a žen, genderové problémy – rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití, migrace, migranti a azylanti – víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus	22
– vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů – popíše soustavu soudů v ČR – popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, na příkladech vysvětlí důsledky plynoucí z neznalosti smlouvy – vysvětlí práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi – popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance – vysvětlí, kdy má člověk trestní odpovědnost – objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem šikany, lichvy, korupce, násilí, vydírání atd.	2. Člověk a právo – právo a spravedlnost, právní stát – právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy – soustava soudů v České republice – vybrané kapitoly z občanského práva, rodinného práva, pracovního práva, správního práva a trestního práva	11
2. ročník		
– vysvětlí význam vzdělání na trhu práce	3. Člověk a ekonomika – majetek a jeho nabývání	4

– rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti – navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří – vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky – uvede postupy, jak řešit tíživou finanční situaci – uvede příklady sociálního zajištění občanů	– finanční záležitosti jedince, rodiny a domácnosti, zodpovědné hospodaření – řešení krizových finančních situací – sociální zajištění občanů	
– charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy – vysvětlí pojem občanství, práva a povinnosti z něj vyplývající – objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat – vysvětlí vznik a formy státu – charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb – uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy – vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem nebo politickým extremismem – vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí – uvede příklady občanské aktivity – debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu – zdůvodní potřebu svobodného přístupu k informacím	4. Člověk a demokracie – základní hodnoty a principy demokracie – občanství, občan, nabývání státního občanství – lidská práva – stát, vznik státu, formy státu – Ústava České republiky – moc zákonodárná, výkonná a soudní – struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva – politika, politické ideologie a politické strany – volební systémy a volby – politický radikalismus a extremismus – teror a terorismus – občanská participace a občanská společnost – občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití – média	29
3. ročník		
– vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie – debatuje o praktických filozofických a etických otázkách – užívá vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva – diskutuje o obsahově a formálně dostupných filozofických textech	5. Základy filozofie – vznik filozofie a její význam v životě člověka pro řešení životních situací – proměny základních paradigmat v dějinách filozofie – etika jako způsob zkoumání morálky – morální jednání, odpovědnost a svědomí – životní postoje a hodnotová orientace	15
– charakterizuje základní světová náboženství – popíše základní problémy soudobého světa a lokalizuje ohniska napětí – vysvětlí význam evropské integrace a spolupráce – charakterizuje soudobé cíle EU – popíše funkci a činnost OSN a NATO – vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur – diskutuje o důsledcích globalizace	6. Soudobý svět – rozmanitost soudobého světa – civilizační sféry a kultury, nejvýznamnější světová náboženství, velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy, konflikty v soudobém světě – integrace a dezintegrace – Česká republika a svět – NATO, OSN, zapojení ČR do mezinárodních struktur, bezpečnost ve 21. století, globální problémy a globalizace	18

6.5 Dějepis

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví
Název vyučovacího předmětu: Dějepis
Celková hodinová dotace předmětu: 198 (66 – 66 – 66 – 0)
Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět dějepis formuje historickou gramotnost žáků a prostřednictvím aktualizací historických jevů umožňuje porozumění současnému světu. Vede tak k přemýšlení nejen o minulosti, ale také o přítomnosti a budoucnosti.

Charakteristika učiva

Učivo vychází ze společenskovední oblasti RVP pro střední odborné vzdělávání. Je uspořádáno chronologicky, přičemž hlavní důraz je kladen na moderní dějiny. Zahrnuje vzájemně propojené souvislosti obecných dějin, ale také dějiny každodennosti, dějiny mentalit atd., včetně konfrontací různých pohledů na minulost.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka dějepisu směřuje k tomu, aby byli žáci schopni kritického úsudku, nenechali sebou manipulovat a projevovali demokratické občanské postoje.

Výukové strategie

K základním metodám patří práce s verbálními texty (odbornými, beletrií, novinami, deníky a jinými písemnými prameny) a ikonickými materiály (mapami, fotografiemi, plakáty, politickými karikaturami, komiksy), dále využití audiovizuálních médií a orální historie. Z verbálních metod je preferována dialogická komunikace. Důležitou součástí výuky jsou historické exkurze, návštěvy muzeí, galerií, archivů, besedy s pamětníky a spolupráce s neziskovými organizacemi. Výuka moderních dějin je obohacována aktuálními výukovými materiály, které poskytuje např. ÚSTR, Post Bellum, Knihovna Václava Havla apod.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení probíhá v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni zejména na základě hloubky porozumění učivu, schopnosti samostatné a kritické práce s prameny a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Při výuce dějepisu jsou rozvíjeny zejména tyto klíčové kompetence:

kompetence k učení – uplatňování čtenářské gramotnosti, chápání logických souvislostí

kompetence k řešení problémů – realizace individuálních i skupinových úkolů např. s cílem poznat dějiny svého města a kraje

komunikativní kompetence – otevřené vyjadřování svých názorů, schopnost dialogu a vzájemného respektu
personální a sociální kompetence – schopnost pracovat v týmu při skupinových projektech, komunikace s pamětníky

občanské kompetence a kulturní povědomí – zájem o aktuální dění ve světě i ČR, pěstování všeobecného kulturního rozhledu

kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi – kritické posuzování informačních zdrojů, uplatňování mediální gramotnosti

Přínos předmětu k aplikaci průřezových témat

Výukou dějepisu prostupují zejména tato průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti – zpřítomňováním dějin jsou žáci motivováni k zájmu o věci veřejné a učí se pěstovat demokratické a humanistické postoje.

Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k porozumění měnícího se vztahu člověka a přírody během historického vývoje.

Informační a komunikační technologie – žáci jsou vedeni k efektivní práci s informačními a komunikačními technologiemi.

Mezipředmětové vztahy

Dějepis úzce souvisí zejména s českým jazykem a literaturou, cizím jazykem, základy společenských věd a zeměpisem.

6.5.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Dějepis

Celková hodinová dotace předmětu: 198

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
1. ročník		
Žák: – uvede příklady potřeby historického poznání a jeho povahy jako poznání neuzavřeného a proměnlivého – popíše různé zdroje informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace – seřadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	1. Úvod do studia dějepisu – historická gramotnost, práce s prameny, pomocné vědy historické, člověk v prostoru, člověk a čas, periodizace dějin a počátky lidské společnosti	16
– uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací	2. Starověk – nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury	8
– vysvětlí úlohu křesťanství v životě středověkého člověka – uvede příklady románské a gotické kultury	3. Křesťanství a středověká Evropa	12
– popíše základní znaky renesance a baroka – vymezí základní znaky stavovství a absolutismu – charakterizuje hlavní principy osvícenství	4. Od počátků novověku k osvícenství	12
– vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny, které charakterizují modernizaci společnosti – vymezí místo utváření novodobého českého národa v tomto procesu – popíše postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. století – popíše evropskou koloniální expanzi	5. „Dlouhé 19. století“ – revoluce a idea svobody – utváření moderních národů – emancipace českého národa (české a německé „stýkání a potýkání“) – tep průmyslové doby, proces modernizace společnosti – Evropa v předvečer světového válečného konfliktu	18
2. ročník		
– charakterizuje první světovou válku, vysvětlí její sociální, hospodářské a politické důsledky – popíše vznik Československa	6. První světová válka a nová Evropa – Velká válka – konec první světové války a nová mapa Evropy – vznik Československa – ruské revoluce a občanská válka	22
– vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a srovná je se zásadami demokracie – vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a radikalizací protidemokratických sil – na příkladech objasní destruktivní sílu totalitarismu – charakterizuje vývoj česko-německých vztahů	7. Meziválečné období – Evropa a ČSR ve 20. letech 20. st. – velká hospodářská krize – Stalinova vláda v SSSR – nástup nacismu k moci – španělská občanská válka – Československo v problémech	22
– objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky – popíše válečné zločiny včetně holocaustu	8. Druhá světová válka – počátek druhé světové války a západní tažení – válka na východě – mimoevropská bojiště	22

– uveďte příklady statečnosti příslušníků druhého československého odboje	– válka v letech 1943–1945 – bilance války, válečné zločiny a holocaust – Protektorát Čechy a Morava – domácí a zahraniční československý odboj, osvobození republiky	
3. ročník		
– objasní vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, popíše jeho vojenská a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty – popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa – charakterizuje život v Československu za železnou oponou – uveďte příklady zločinnosti komunistického režimu u nás	9. Rozdělený svět – poválečné uspořádání a vznik bipolárního světa, studená válka – konfrontace Západu a Východu – mezi napětím a uvolněním – země třetího světa, dekolonizace, ohniska konfliktů – Československo v letech 1945–1948 a jeho cesta ke komunistické diktatuře – „rudé temno“ v poúnorovém Československu, politické procesy – politické uvolnění a „pražské jaro“ 1968 – Československo za normalizace	42
– popíše rozpad východního bloku a vývoj u nás po roce 1989 – objasní mechanismy sjednocování Evropy na demokratických principech – vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur – diskutuje o důsledcích globalizace – popíše základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	10. Nejnovější dějiny – rozpad SSSR a východního bloku – obnovení demokracie v Československu, vývoj po roce 1989, vznik České republiky – formování nové Evropy a mezinárodní spolupráce – problémy propojeného světa, nové konflikty a krize	22
– uveďte vybrané mezníky a osobnosti v dějinách svého oboru	11. Vybrané kapitoly z dějin studovaného oboru	2

6.6 Základy přírodních věd

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Základy přírodních věd

Celková hodinová dotace předmětu: 66 (66 – 0 – 0 – 0)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je učit žáky využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě a v situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí a motivovat je k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Učební osnova vychází ze vzdělávací oblasti Přírodovědné vzdělávání. V rámci mezipředmětových vztahů a uplatnění komplexního přístupu k pochopení přírodních jevů a zákonitostí jsou do učiva zahrnuty základní okruhy biologického, ekologického, fyzikálního a chemického vzdělávání.

Důraz je kladen na environmentální výchovu s cílem formování žádoucích vztahů k životnímu prostředí a utváření vlastních názorů, postojů a hierarchie životních hodnot v souladu s myšlenkami trvale udržitelného rozvoje.

V biologickém vzdělávání se zdůrazňuje zejména problémový přístup a vazby na životní prostředí, učivo obsahuje i potřebný humanitní aspekt a dokládá vzájemnou souvislost mezi přírodou a společností. V chemickém a fyzikálním vzdělávání je vedle základních vědomostí a dovedností (např. charakteristika struktury látek, jejich chemických a fyzikálních vlastností, definování vztahu síly a pohybu, znalost podstaty přeměny energie, znalost podstaty přírodních jevů a jejich zákonitostí apod.) upřednostněn rozvoj schopností aplikace poznatků v odborném vzdělávání, v praxi i v každodenním životě s důrazem na ekologii.

V mezipředmětových vazbách je posíleno vědomí, že člověk působí na své okolí svou cílenou činností a prací. Zároveň je sám vystaven působení faktorů vnějšího prostředí.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem přírodovědného vzdělávání je především naučit žáky využívat přírodovědné poznatky v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

Výukové strategie

Vychází ze snahy použitelnosti znalostí z předmětu v praktickém životě, využívání informačních technologií a práce se zdroji. Důraz je kladen na praktické příklady (výpočty v hodině i v rámci samostatné domácí přípravy) a pozorování v rámci laboratorních cvičení v týmové práci.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni známkami při individuálním zkoušení a písemných testech. Hodnotí se orientace a souvislost s předcházejícím učivem, hloubka porozumění poznatkům, míra využití fyzikálního, chemického i biologického vzdělávání při objasňování jevů v přírodě i každodenním životě.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Komunikativní kompetence jsou rozvíjeny v rámci průřezových témat na základě obhajoby názorů a postojů při diskusi. Žák používá přírodovědnou terminologii, jasně, věcně správně a srozumitelně formuluje své myšlenky a názory, které je schopen obhájit a náležitě je podložit argumenty, zpracovává texty s odbornou tematikou a zaznamenává podstatné myšlenky a údaje z textů, přednášek, besed a diskusí. Využívání informačních technologií je směřováno k jejich uplatnění pro vytváření tematických celků (samostatných prací, veřejných prezentací a řešení přírodovědných problémů).

Občanské kompetence jsou rozvíjeny samostatností, aktivitou a iniciativou v jednání a odpovědností v dodržování zákonů a pravidel chování a jednáním v souladu s morálními principy.

Odborné kompetence

Žák se naučí v průběhu studia:

- analyzovat a řešit problémy především s uplatněním využití přírodovědných poznatků v občanském životě, tedy běžně pracovat s chemickými a fyzikálními veličinami, jejich jednotkami, aktivně používat a osvojit si základní pojmy, zákonitosti, terminologii a chemické názvosloví
- využívat přínos fyzikálního vzdělávání při objasňování jevů v přírodě i každodenním životě
- provádět veškeré činnosti ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- bát na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a požární ochranu
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí
- pečlivě zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti vliv na životní prostředí i možné sociální dopady
- vybrat vhodný nástroj péče o životní prostředí (ekonomické nástroje, právní ochrana, realizace péče o životní prostředí apod.)
- prostoupit pozitivní postoj k přírodě celým občanským i profesním životem.

Průřezová témata

Žák zná základy ekologie a ochrany životního prostředí a využívá je k získání komplexního pohledu na tuto problematiku. Zvolí možnost ochrany životního prostředí a je si vědom odpovědnosti každého jedince za stav životního prostředí. Formuje si žádoucí vztahy k prostředí a přenáší si je do občanského i profesního života.

Z hlediska prostoupení hlavního průřezového tématu „Člověk a životní prostředí“ celou oblastí přírodovědného vzdělávání je kladen důraz na budování takových postojů a hodnotových orientací žáků, na jejichž základě budou utvářet svůj budoucí životní styl v mezích udržitelného rozvoje a ekologicky přijatelných hledisek

Mezipředmětové vztahy

Obsah úzce navazuje na učivo předmětu matematika (chemické výpočty), informační a komunikační technologie (vyhledávání informací), odborných předmětů a praxe (vzájemná provázanost)

6.6.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Základy přírodních věd

Celková hodinová dotace předmětu: 66 hodin

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
2. ročník		

Žák: – charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi – popíše podstatu oběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického – charakterizuje buňku jako základní stavební a funkční jednotku života – vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou – vysvětlí podstatu autotrofních a heterotrofních organismů a rozdíl mezi nimi – uvede příklady základních skupin organismů a porovná je – vysvětlí základní genetické pojmy, uvede příklady využití genetiky – uvede faktory působící na organismy v procesu jejich vývoje a jejich vliv na proměnlivost organismů – vysvětlí podstatu jednoty a současné biologické rozmanitosti živého světa	BIOLOGIE – vznik života na Zemi, podmínky vzniku života, vývoj života na Zemi – geosféry a jejich vzájemné ovlivňování, oběhy látek v přírodě – vlastnosti živých soustav-systémové uspořádání, metabolismus, dráždivost, rozmnožování, růst, vývoj, adaptace – buňka-typy, stavba, výživa,... – rozmanitost organismů a jejich charakteristika – genetika-dědičnost, proměnlivost, mutace	15
– vysvětlí základní ekologické pojmy, charakterizuje vzájemné vztahy organismů a vztahy mezi organismy a prostředím – rozliší a charakterizuje abiotické a biotické podmínky života – vysvětlí potravní vztahy v přírodě, uvědomuje si koncentraci škodlivin v potravním řetězci – rozlišuje ekosystémy přírodní a umělé – charakterizuje ekosystémy ČR, uvede příklady	EKOLOGIE 1. Obecná ekologie – základní ekologické pojmy a zákonitosti – podmínky pro život - abiotické, biotické – potravní řetězce – ekosystémy-typy, stavba, funkce – biosféra jako globální ekosystém a její zákonitosti – ekologie krajiny	5
– vysvětlí historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody – objasní vývoj vztahů člověka k prostředí – zhodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí a na jeho zdraví – popíše souvislost působení rizikových faktorů na lidský organismus a jejich dopad na celkový stav organismu – uvede příčiny, důsledky a způsoby prevence civilizačních chorob, má přehled o nebezpečí a o dopadu na zdraví a celkový způsob života, které přináší užívání různých látek ovlivňujících lidskou psychiku – posoudí význam hodnotové orientace člověka a mezilidských vztahů pro celkový životní styl jedince a společnosti	2. Člověk a životní prostředí – biologický a sociální vývoj člověka, jeho začlenění do přírody – vzájemné vztahy člověka a životního prostředí – vliv nepříznivých faktorů v prostředí na lidský organismus – zdraví a nemoc, životní styl – význam prevence a ochrany zdraví	4
– charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti a vyčerpatelnosti – posoudí vliv člověka na prostředí v souvislosti s využíváním těchto zdrojů – uvede základní znečišťující látky v ovzduší, vodě a půdě a zná globální důsledky jejich	3. Vlivy lidských činností na biosféru – lidská populace a prostředí, přírodní zdroje surovin a jejich využívání (obnovitelné, neobnovitelné) – ohrožení základních složek biosféry – odpady, problematika odpadového hospodářství	4

- působení (emise, imise, skleníkový efekt, ozonové díry, kyselé srážky, smog) – rozhodne, která z následujících informací o aktuální situaci znečišťujících látek je plně odpovídající – má přehled o podstatě vzniku a druzích odpadu, zná způsoby minimalizace vzniku odpadů a možnosti jejich zpětného využití – recyklace odpadů		
– vysvětlí trvale udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí – má přehled o ekonomických, právních a informačních nástrojích společnosti k ochraně životního prostředí, zhodnotí význam odpovědného jednání každého jedince, uvědomuje si skutečnost, že náprava škod vyžaduje větší náklady než včasná prevence – zdůvodní odpovědnost každého jedince za stav životního prostředí – aplikuje možnost řešení globálních problémů životního prostředí ve vztahu k problémům regionálním a lokálním – vysvětlí význam mezinárodní spolupráce v péči o životní prostředí – vyjmenuje národní parky a dalších chráněné oblasti v ČR, zná pravidla chování v těchto oblastech	4. Ochrana přírody a životního prostředí – udržitelný rozvoj a jeho zásady – realizace a způsoby péče o životní prostředí – odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí – nástroje společnosti k ochraně životního prostředí – globální ekologické problémy – mezinárodní spolupráce v péči o životní prostředí	3
– popíše podstatu významných oborů v oblasti fyziky – rozlišuje postupy při poznávání a zkoumání přírodních jevů – zdůvodní ústřední spojující úlohu fyziky s chemií, biologií, astronomií, meteorologií, geologií a ostatními vědami – uvede základní fyzikální veličiny a jednotky (SI-soustava) – objasní význam fyziky jako součást každodenního života a posoudí přínos významných objevů k rozvoji lidstva	FYZIKA 1. Význam fyziky – fyzika a její významné obory – základní fyzikální veličiny a jednotky – významné osobnosti v oborech – fyziky a jejich přínos lidstvu	3
– vysvětlí pojem hmotný bod, vztažná soustava – rozliší druhy pohybu – řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu – určí síly působící na tělesa a popíše jednotlivé druhy pohybů, které síly vyvolávají – určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly – uvede příklady platnosti zákona zachování energie – určí výslednici sil působících na Těleso	2. Mechanika, kinematika, dynamika – hmotný bod, pohyb hmotného bodu, vztažná soustava – druhy pohybů, tělesa v pohybu – Newtonovy zákony, síly v přírodě, gravitace – mechanická práce a energie, zákon zachování energie, vnitřní energie tělesa – mechanika tuhého tělesa (posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil) – mechanika tekutin – vlastnosti kapalin a plynů	5
– rozliší druhy mechanického vlnění	3. Fyzika kolem nás – mechanické vlnění, zvuk	6

– charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění – popíše negativní vliv hluku, způsoby ochrany sluchu – vysvětlí pojem světlo a jeho vlastnosti – objasní podstatu významných optických jevů v přírodě, vysvětlí optickou funkci oka – uvede příklady elektrických a magnetických jevů v přírodě a v každodenním životě – popíše význam různých druhů elektromagnetického záření – popíše stavbu atomu – vysvětlí podstatu radioaktivity, zná druhy záření a způsoby ochrany před jaderným zářením – zhodnotí nebezpečí jaderných havárií a zneužití jaderné energie – zdůvodní problematiku jaderných elektráren a vysvětlí princip získávání energie v jaderném reaktoru – popíše objekty ve sluneční soustavě	– světlo a jeho šíření, optika, optické jevy v přírodě – elektromagnetické záření, rentgenové záření – elektřina a magnetismus – stavba atomu, radioaktivita, jaderná energie a její využití – vesmír – sluneční soustava (Slunce, planety a jejich pohyb, komety), – hvězdy a galaxie	
– zhodnotí význam chemie jako součásti každodenního života, využití jejích poznatků v různých oborech – dodržuje zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci v laboratoři – porovná fyzikální a chemické vlastnosti různých látek – popíše stavbu atomu, vysvětlí vznik chemické vazby – uvede názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin – popíše základní separační metody a jejich využití v praxi – vyjádří složení roztoku – provádí jednoduché chemické výpočty	CHEMIE 1. Chemické látky – význam chemie, základní obory – bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci s chemickými látkami – chemické látky a jejich vlastnosti – chemické prvky a sloučeniny – částicové složení látek – směsi a metody oddělování jejich složek – roztoky, rozpustnost látek – chemický děj, chemická reakce – základní chemické výpočty	6
– tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin – objasní vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě – posoudí vybrané anorganické sloučeniny z hlediska vlivu na zdraví člověka a dopadu na životní prostředí	2. Významné anorganické látky – klasifikace a názvosloví anorganických látek, jejich uplatnění v každodenním životě a jejich vztah k životnímu prostředí – nekovy, kovy, jejich využití – kyseliny, hydroxidy	5
– osvojí si skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty, tvoří jejich chemické vzorce a názvy – uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě – posoudí vliv vybraných organických sloučenin na zdraví člověka a stav životního prostředí a zná podstatu jejich působení (freony – narušení ozonové vrstvy)	3. Významné organické látky – vlastnosti atomů uhlíku, chemická charakteristika organických sloučenin – klasifikace uhlovodíků, základ názvosloví organických sloučenin – deriváty uhlovodíků	4
– vysvětlí podstatu fotosyntézy – zhodnotí význam biochemických dějů v živé hmotě	4. Chemie a živá hmota – biochemické děje, fotosyntéza – biogenní prvky a jejich sloučeniny, chemické složení živé hmoty	6

– má přehled o chemickém složení potravy, jejích fyzikálně-chemických a biochemických vlastnostech a reakcích, které jsou spojeny s jejich technologickým zpracováním – vysvětlí pojem biogenní prvky a jejich sloučeniny a zná jejich funkci v potravinách – uvede chemickou podstatu, výskyt a funkci nejdůležitějších přírodních látek (bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory)	– významné přírodní látky	
--	---	--

6.7 Zeměpis

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Zeměpis

Celková hodinová dotace předmětu: 66 (66 – 0 – 0 – 0)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Základem předmětu je formovat u žáků geografické myšlení jednotlivých regionů a států světa, věnovat pozornost územním rozdílům v přírodních, společenských a hospodářských podmínkách světa. Žák si osvojí zásady týmové i samostatné práce, získávání a analyzování informací, práci s mapami, literaturou, internetem, fotografiemi. Adekvátně reaguje na ekonomické, ekologické, sociální, politické a další společenské problémy ovlivňující specifika, rozvoj a vývoj jednotlivých států a oblastí světa.

Charakteristika učiva

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu zeměpis směřuje k tomu, aby si žáci osvojili schopnost získávat, třídit a přiměřeně hodnotit geografické informace, uměli pracovat se všemi druhy map a zeměpisnými atlasy, se zeměpisnou literaturou a s dalšími zdroji při vyhledávání praktických informací, aby pochopili základní geografické, ekologické a environmentální souvislosti mezi člověkem a prostředím a uvědomovali si globální problémy současného světa.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Obecným cílem vzdělávání ve vyučovacím předmětu zeměpis je formovat u žáků geografické myšlení, věnovat pozornost územním rozdílům v přírodních podmínkách, historickém vývoji, hospodářství, osídlení, správním rozdělení a ve způsobu života.

Výukové strategie

Předmět má rozvíjet způsobilost zajímat se o příčinu rozdílů a hledat mezi nimi vzájemné souvislosti na pozadí hospodářské mapy světa a klasifikace zemí. Žák přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z informačních zdrojů a zhodnotí, porovnává a lokalizuje regiony světa z pohledu přírodních a společenských kritérií, srovnává jejich postavení, pracuje s atlasem světa.

Hodnocení výsledků žáků

Žáka jsou hodnoceni podle úrovně zvládnutí učiva, pozornost je věnována i pokroku v žakově výkonu nebo v žakově práci. Posuzují se cíle v oblasti dovedností, propojené se znalostmi. Kvalita zvládnutí učiva se posuzuje známkami dle klasifikačního řádu školy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Žáci jsou vedeni k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací, k používání odborné terminologie, jsou směřováni k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů, k využívání metod, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům. Sami žáci se účastní argumentace na dané téma, obhajují své výroky a odpovídají na otevřené otázky. Učí se pracovat s chybným řešením svých otázek a následně je opravovat.

Odborné kompetence

Žák ovládá podstatu probraných geografických jevů a zákonů, uvádí k nim konkrétní příklady a umí je využít k samostatnému řešení. Žáci jsou vedeni k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku. Učí se vytvářet osobních představy o geografickém a životním prostředí,

vyhledávat a využívat různé zdroje informací. Žáci jsou vedeni k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje.

Průřezová témata

Průřezové téma Člověk v občanské společnosti se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné k budování občanské a mediální gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje. Vede k odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí. V souvislosti s odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na životní prostředí a zdraví, na problémy s řešením životního prostředí kdekoli na Zemi, na globální problémy lidstva.

V předmětu zeměpis se průřezové téma Informační a komunikační technologie realizuje zejména prostřednictvím vyhledávání informací a prací s informacemi z různých zdrojů.

Mezipředmětové vztahy

Učivo předmětu zeměpis navazuje na předměty základy společenských věd a ekonomika.

6.7.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Zeměpis

Celková hodinová dotace předmětu: 66

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
1. ročník		
Žák: – popíše vývoj geografie, orientuje se ve zdrojích geografických informací a využívá je – vysvětlí vznik mapy – rozlišuje druhy map – pracuje s mapou	1. Vývoj geografie a znázornění Země na mapách – vývoj geografie, zdroje geografických informací – vznik mapy kartografické zobrazující způsoby – druhy map – práce s mapou	2
– uvede základní informace o Zemi – charakterizuje povrch Země – vysvětlí rozmístění zón	2. Přírodní obraz Země – tvar, velikost a pohyby Země – pevniny a oceány – přírodní zóny	3
– rozliší lidské rasy, národy, jazyky a náboženství – znázorní rozmístění obyvatelstva – rozliší hustotu zalidnění, charakterizuje pojem migrace	3. Člověk na Zemi – lidské rasy, národy, jazyky, náboženství – osídlení, rozmístění obyvatelstva – hustota zalidnění, migrace	3
– provede rozbor působení společnosti a krajiny – geograficky vyhodnotí globální problémy lidstva – podle mapy popíše regionální rozvoj	4. Kulturní krajina, životní prostředí – vzájemné působení společnosti a krajiny – globální problémy lidstva – regionální rozvoj	4
– ukáže na mapě a charakterizuje jednotlivé světadíly – rozliší státy v dané oblasti podle významu – na základě rozboru dat provede srovnání jednotlivých světadílů podle různých hledisek	5. Mimoevropské regiony světa – Amerika – Afrika – Asie – Austrálie a Oceánie – polární oblasti	24
– porovná přírodní zóny, oblasti, zdroje – podle mapy charakterizuje rozmístění obyvatelstva a sídel	6. Evropa – přírodní zóny, oblasti, zdroje – obyvatelstvo, rozmístění sídel – hospodářské oblasti	15

– popíše hospodářské oblasti – podle map, tabulek a na základě rozboru dat vysvětlí politické rozdělení státu	– politické rozdělení státu Evropy –	
– objasní vývoj státu a jeho postavení v Evropě – určí přírodní oblasti a klima – podle mapy popíše rozmístění obyvatelstva – objasní vývoj státu a jeho postavení v Evropě – určí přírodní oblasti a klima – podle mapy popíše rozmístění obyvatelstva, – charakterizuje průmysl, zemědělství, služby	7. Česká republika – vývoj státu, postavení v Evropě – přírodní oblasti, klima – obyvatelstvo, sídla, hospodářství, regiony	15

6.8 Matematika

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: matematika

Celková hodinová dotace předmětu: 381 (99 – 99 – 99 – 84)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Matematika rozvíjí logické a tvůrčí myšlení, pomáhá k utváření uceleného základu potřebného ke studiu navazujících odborných předmětů. Rozvíjí představivost a dovednost matematizovat reálné situace.

Charakteristika učiva

Učivo odpovídá požadavkům na středoškolsky vzdělaného člověka. Rozvíjí myšlení, poskytuje matematický aparát pro studovaný obor a vytváří předpoklady pro úspěšné další vzdělávání. Učivo, které je rozloženo do všech čtyř ročníků, pokrývá všechny tematické celky z RVP. Učivo předmětu matematika je koncipováno tak, že obsah splňuje požadavky k maturitě z matematiky základní úrovně.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem předmětu je výchova tvořivého a logicky myslícího člověka, který bude umět vymezit problém, nacházet vztahy mezi jevy v úlohách praxe a efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých životních situací.

Výukové strategie

Základní metodou ve výuce matematiky je klasický frontální způsob, který je však většinou vedený problémově, tj. metodou řízeného rozhovoru, kdy studenti sami navrhnou postup při řešení daného problému, diskutují o možnostech řešení a ověřují správnost výsledku. Atraktivitu předmětu zvýší zapojení tabletů a mobilních telefonů do výuky (Geogebra; Techambition; ...). Promítání prezentací k jednotlivým tématům. Vytvářením a vyhledáváním videí na dané téma. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací nebo projektovým vyučováním.

Hodnocení výsledků žáků

Žáky budeme hodnotit na základě porozumění poznatkům, schopnosti aplikovat je při řešení problémů, kritického myšlení, porozumění textu, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat. Jednotlivé kapitoly budou uzavřeny hodinovou písemnou prací s následným rozбором chyb.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Formulovat srozumitelně, souvisle a přesně své myšlenky. Vyjadřovat se věcně a přesně. Formulovat a obhajovat své názory, přijímat hodnocení svých výsledků, radu i kritiku, zvažovat a respektovat stanoviska a návrhy druhých. Mít vhodnou míru sebevědomí, umět jednat s lidmi a hledat kompromisní řešení. Umět aplikovat matematické poznatky a postupy v odborných předmětech jako je ekonomika, účetnictví, statistika apod. i v praktickém životě. Porozumět zadání úkolu, navrhnout způsob řešení, zdůvodnit jej, ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků. Správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru. Využívat různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, schémata, náčrty) a používat je pro řešení. Nacházet funkční závislost při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a využít pro konkrétní řešení. Provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu, aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných

situacích. Sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků. Aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru.

Rozvržení učiva do ročníků:

1. ročník: 1. téma, 2. téma, 4. téma – vybraná část,
2. ročník: 3. téma – vybraná část, 4. téma, 5. 6. a téma 9 – vybraná část.
3. ročník: 3. téma – vybraná část, 4. téma – vybraná část, 7. téma, 9. téma – vybraná část
4. ročník: 8., 10., 11. a 12. téma.

1 Operace s čísly	31
2 Číselné a algebraické výrazy	50
3 Funkce	38
4 Řešení rovnic a nerovnic	63
5 Goniometrie a trigonometrie	19
6 Planimetrie	50
7 Stereometrie	30
8 Analytická geometrie	34
9 Posloupnosti a finanční matematika	35
10 Kombinatorika	13
11 Pravděpodobnost v praktických úlohách	8
12 Statistika v praktických úlohách	10

Odborné kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- provádí základní výpočty, aplikuje správně použít pojmy kvantifikujícího charakteru spojené s nákupem a skladováním zásob, spojené s hospodařením s dlouhodobým majetkem, správně používá a převádí jednotky;
- zpracovává doklady související s evidencí zásob, evidencí dlouhodobého majetku, zvolí správné matematické postupy a metody;
- využívá a vytváří různé formy grafického znázornění (grafy, tabulky, apod.);
- provádí reálný odhad výsledků řešení praktického úkolu.

Průřezová témata

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, a schopnost morálního úsudku;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách, hledat, kompromisní řešení;
- dovedli se orientovat v masových médiích, odolávat jejich myšlenkové manipulaci.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- poznávali svět a lépe mu rozuměli;
- efektivně pracovali s informacemi, tj. uměli je získávat a kriticky vyhodnocovat;
- se naučili vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich a vytvářet si o nich základní představu.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali zodpovědnost za vlastní životy, význam vzdělání pro život;
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání;
- pracovali s informacemi a komunikačními prostředky.

Mezipředmětové vztahy

Předmět je úzce spjat s předměty účetnictví, ekonomika a informační a komunikační technologie.

6.8.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Matematika

Celková hodinová dotace předmětu: 381

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
Žák:	1. Operace s čísly	31

– provádí aritmetické operace v $\mathbb{R}$; – používá různé zápisy reálného čísla; – znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose; – používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam; – porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly; – zapíše a znázorní interval; – provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik); – řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání; – provádí operace s mocninami a odmocninami; – řeší praktické úkoly s mocninami – s racionálním exponentem a odmocninami – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	– číselný obor $\mathbb{R}$ – aritmetické operace v číselných oborech $\mathbb{R}$ – různé zápisy reálného čísla – reálná čísla a jejich vlastnosti – absolutní hodnota reálného čísla – intervaly jako číselné množiny – operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik) – užití procentového počtu – mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním – odmocniny – slovní úlohy	
	2. Číselné a algebraické výrazy	50
– používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu; – provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; – provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců; – rozkládá mnohočleny na součin; – určí definiční obor výrazu; – sestaví výraz na základě zadání; modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; – interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	– číselné výrazy – algebraické výrazy – mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami – definiční obor algebraického výrazu – slovní úlohy	
	3. Funkce	38
– rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestaví jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; – pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; – aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; – určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; – určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; – přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; – sestaví graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; – řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	– pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce – vlastnosti funkce – lineárně lomená funkce – kvadratická funkce – exponenciální funkce – logaritmická funkce – logaritmus a jeho užití – věty o logaritmech – úprava výrazů obsahujících funkce – slovní úlohy	
	4. Řešení rovnic a nerovnic	63

– rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; – určí definiční obor rovnice a nerovnice; – řeší lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy, včetně grafického znázornění; – řeší kvadratické rovnice, nerovnice včetně grafického znázornění; – řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli; – řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru; – řeší jednoduché logaritmické rovnice; – řeší jednoduché exponenciální rovnice; – vyjádří neznámou ze vzorce; – užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice; – užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	– úpravy rovnic – lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou – rovnice s neznámou ve jmenovateli, rovnice v součinném a podílovém tvaru – kvadratická rovnice a nerovnice – vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice – soustavy rovnic, nerovnic – logaritmické rovnice – exponenciální rovnice – grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav – vyjádření neznámé ze vzorce – slovní úlohy	
	5. Goniometrie a trigonometrie	19
– užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu; – určí velikost úhlu ve stupních – a v obloukové míře a jejich převody; – graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel; – určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; – s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravouhlém a obecném trojúhelníku; – používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic; – používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvech; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	– orientovaný úhel – goniometrické funkce – věta sinová a kosinová – goniometrické rovnice – využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku – úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce	
	6. Planimetrie	50
– užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; – užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; – řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; – užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; – graficky rozdělí úsečku v daném poměru; – graficky změní velikost úsečky v daném poměru; – využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách; – popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah;	– planimetrické pojmy – polohové vztahy rovinných útvarů – metrické vlastnosti rovinných útvarů – Euklidovy věty – množiny bodů dané vlastnosti – rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary – trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní – a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná – a vepsaná) – shodná zobrazení rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění – podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění	

– při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	– shodnost a podobnost	
	7. Stereometrie	30
– určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; – určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; – určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin; – charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části; – určí povrch a objem tělesa včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie; – využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; – aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; – užívá a převádí jednotky objemu; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	– polohové vztahy prostorových útvarů – metrické vlastnosti prostorových útvarů – tělesa a jejich sítě – složená tělesa – výpočet povrchu, objemu těles, složených těles	
	8. Analytická geometrie	34
– určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky; – užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru; – provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů); – užije grafickou interpretaci operací s vektory; – určí velikost úhlu dvou vektorů; – užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů; – určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směnicový tvar rovnice přímky v rovině; – určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; – určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	– souřadnice bodu – souřadnice vektoru – střed úsečky – vzdálenost bodů – operace s vektory – přímka v rovině – polohové vztahy bodů a přímek v rovině – metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině	
	9. Posloupnosti a finanční matematika	35
– vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; – určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky; – pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti; – pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti; – užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání; – používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění,	– poznatky o posloupnostech – aritmetická posloupnost – geometrická posloupnost – finanční matematika – slovní úlohy – využití posloupností pro řešení úloh z praxe	

- úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; – provádí výpočty finančních záležitostí; změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;		
	10. Kombinatorika	13
– řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla); – užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací; – počítá s faktoriály a kombinačními čísly; – užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	– faktoriál – variace, permutace a kombinace bez opakování – variace s opakováním – počítání s faktoriály a kombinačními čísly – slovní úlohy	
	11. Pravděpodobnost v praktických úlohách	8
– užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů; – užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu; – určí pravděpodobnost náhodného jevu; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	– náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu – náhodný jev – opačný jev, nemožný jev, jistý jev – množina výsledků náhodného pokusu – nezávislost jevů – výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu – aplikační úlohy	
	12. Statistika v praktických úlohách	10
– užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku; – určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku; – sestaví tabulku četností; – graficky znázorní rozdělení četností; – určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil); – určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka); – čte a vyhodnotí statistické údaje – v tabulkách, diagramech a grafech; – při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	– statistický soubor, jeho charakteristika – četnost a relativní četnost znaku – charakteristiky polohy – charakteristiky variability – statistická data v grafech a tabulkách – aplikační úlohy	

6.9 Tělesná výchova

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Tělesná výchova

Celková hodinová dotace předmětu: 254 (66 - 66 - 66 - 56)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování

negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách. V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybové nadání, tak zdravotně oslabení žáci.

Charakteristika učiva

Tělesná výchova umožňuje žákům poznávat vlastní pohybové možnosti (předpoklady) i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat a cíleně ovlivňovat. Cílem je osvojit si pohybové dovednosti, kultivovat svůj pohybový projev a správné držení těla, usilovat o optimální rozvoj tělesné zdatnosti v pravidelně prováděných pohybových aktivitách.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Předmět tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení žáků. Je hlavním zdrojem poznatků, organizačních návyků, pohybových činností a dalších námětů pro zdravotně zaměřené, rekreační a sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu. Pohybové aktivity jsou nezbytnou součástí zdravého životního stylu moderního člověka.

Výukové strategie

Využíváme 3 tělocvičny, zrcadlový sál a posilovnu, vybavené odpovídajícím nářadím a náčiním. V podzimním a jarním období probíhá výuka na atletickém oválu a 3 víceúčelových hřištích. Dále je využíváno blízké okolí školy. Sporty, vyžadující zvláštní klimatické, prostorové nebo materiální podmínky, jsou začleněny do týdenního lyžařského výcvikového kurzu v 1. ročníku, do sportovně turistického kurzu pro žáky 2. ročníků, vodáckého kurzu v 3. ročníku. Provozujeme školní sportovní klub, začleněný v Asociaci školních sportovních klubů, v jehož rámci se podle možností zúčastňujeme soutěží.

Hodnocení výsledků žáků

Podstatou školního hodnocení je uvědomělá a ukázněná činnost a aktivita žáků při tělovýchovném procesu. Posuzována je výkonnostní úroveň vzhledem k individuálním předpokladům. Zohledňuje se účast a úspěchy ve sportovních soutěžích, v reprezentaci školy a účast na sportovních kurzech pořádaných školou.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech, počítačových hrách aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují

jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

Průřezová témata

Tělesnou výchovou se realizují především tematické okruhy průřezových témat - osobnostní a sociální výchova.

Mezipředmětové vztahy

Významné je propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělávání, jako jsou výchova ke zdraví, estetika, ekologie.

6.9.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Tělesná výchova

Celková hodinová dotace předmětu: 254

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
1. ročník		
Žák: – zvládá techniku nové atletické disciplíny – při vytrvalosti dovede uplatnit svou vůli – získané dovednosti může uplatnit jako reprezentant školy	1. Lehká atletika – běh vytrvalostní do 2 000 m – sprint - běh 60m – štafetová předávka – skok daleký – skrčný způsob – skok vysoký – flop	22

	– hod míčkem – koulařská abeceda	
– zvládá základní prvky i ve vazbách – zvládne obtížnější prvek s dopomocí – sám dokáže poskytnout pomoc – provádí osvojované pohybové dovednosti na základě individuálních předpokladů	2. Sportovní gymnastika – akrobacie – kotouly ve vazbách, přemet stranou – stoj na rukou – hrazda – výmyk – přeskok – roznožka, skrčka přes kozu – kladina – chůze rovnovážné postoje – rytmická gymnastika – cvičení s náčiním	10
– využívá vhodné soubory cvičení pro zvýšení své fyzické kondice a pro tělesnou a duševní relaxaci – používá správnou techniku	3. Kondiční cvičení – kondiční cvičení s náčiním a na nářadí – aerobik s hudbou	8
– provádí herní činnosti jednotlivce a umí je uplatnit při hře – usiluje o své pohybové sebevzdělávání – užívá s porozuměním názvosloví (gesta, signály, značky) – respektuje pravidla osvojovaných sportů	4. Míčové hry – košíková – odbíjená – kopaná – ostatní sportovní hry: florbal, softbal	26
– uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí – zvládá i delší pobyt v přírodě a přesun v náročnějším terénu	5. LVVZ – sjezdové lyžování – běžecké lyžování – turistika – snowboarding	
2. ročník		
– zvládá techniku nové atletické disciplíny – při vytrvalosti dovede uplatnit svou vůli – získané dovednosti může uplatnit jako reprezentant školy	6. Lehká atletika – běh vytrvalostní do 2 000 m – sprint - běh 60 m – štafetová předávka – skok daleký – skrčný způsob – skok vysoký – flop – hod míčkem – koulařská abeceda	22
– zvládá základní prvky i ve vazbách – dokáže zvládnout obtížnější prvek s dopomocí – sám dokáže poskytnout pomoc – provádí osvojované pohybové dovednosti na základě individuálních předpokladů	7. Sportovní gymnastika – akrobacie – kotouly ve vazbách, přemet stranou – stoj na rukou – hrazda – výmyk – přeskok – roznožka, skrčka přes kozu – kladina – chůze rovnovážné postoje – rytmická gymnastika – cvičení s náčiním	10
– využívá vhodné soubory cvičení pro zvýšení své fyzické kondice a pro tělesnou a duševní relaxaci – používá správnou techniku – provádí herní činnosti jednotlivce	8. Kondiční cvičení – kondiční cvičení s náčiním a na nářadí – aerobik s hudbou	8
– provádí herní činnosti jednotlivce a umí je uplatnit při hře – usiluje o své pohybové sebevzdělávání – užívá s porozuměním názvosloví (gesta, signály, značky) – respektuje pravidla osvojovaných sportů	9. Míčové hry – košíková – odbíjená – kopaná – ostatní sportovní hry: florbal, softbal	26
3. ročník		
	10. Lehká atletika	30

– zvládá techniku atletické disciplíny – při vytrvalosti dovede uplatnit svou vůli – získané dovednosti může uplatnit jako reprezentant školy	– speciální běžecká cvičení – běh vytrvalostní do 2 000 m – sprint – běh na 100 m – skok daleký – zlepšování techniky – skok vysoký – zlepšování techniky flopu – vrh koulí 3 kg – technika sunu	
– zvládá sestavy s osvojených cvičebních – prvků, cvičební prvky na hrazdě a kruzích – dokáže zvládnout obtížný prvek dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond – zvládá jednoduché taneční kroky, jednoduché taneční etudy	11. Sportovní gymnastika – akrobacie - kotouly ve vazbách, přemet stranou – stoj na rukou – hrazda – vzepření jízdo – přeskok – roznožka a skrčka přes kozu – kladina – poskoky, skoky, obraty – šplh – tyč – rytmiická gymnastika – cvičení s náčiním	18
– využívá vhodné soubory cvičení pro zvyšování své fyzické kondice a pro tělesnou a duševní relaxaci – používá správnou techniku	12. Kondiční cvičení – kondiční cvičení s náčiním a na nářadí – aerobik s hudbou	18
4. ročník		
– zvládá techniku atletické disciplíny – při vytrvalosti dovede uplatnit svou vůli – získané dovednosti může uplatnit jako reprezentant školy	13. Lehká atletika – běh vytrvalostní do 2 000 m – sprint - běh 60 m – štafetová předávka	22
– usiluje o pohybové sebezdokonalení – užívá s porozuměním názvosloví, dokáže řídit utkání svých vrstevníků – respektuje práva a povinnosti, vyplývající z různých rolí fair play chování	14. Míčové hry – košíková – odbíjená – ostatní sportovní hry: florbal, stolní tenis, tenis, kopaná, ringo	34
– uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí přírody a silničního provozu	15. Turistika a pobyt v přírodě 3. – 4. roč. – turistika – vodácké putování – cykloturistika – vysokohorská turistika	5 dní

6.10 Informační a komunikační technologie

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Informační a komunikační technologie

Celková hodinová dotace předmětu: 132 (66 – 66 – 0 – 0)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je naučit žáky efektivně pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a využívat je při své práci v oboru a při rozvoji své osobnosti.

Charakteristika učiva

Žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat hardwarové vybavení výpočetní techniky, ovládat operační systém, pracovat s běžným aplikačním programovým vybavením pro zpracování textu, multimediálních prezentací, interaktivních tabulek, grafických souborů a dat v databázích. Efektivně zvládne práci s informacemi a komunikaci pomocí Internetu.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka informačních a komunikačních technologií směřuje k tomu, aby žák vzhledem ke svému oboru dokázal posoudit validitu informace, dokázal ji efektivně zpracovat pro další užití a dokázal prezentovat výsledky zpracování s využitím multimediálních technik.

Výukové strategie

Výuka je orientována hlavně na dovednosti žáků získávané praktickým zvládním práce na počítači, výklad je obvykle souběžný k probíhající činnosti žáků na počítači. Vyučující přistupuje k výuce s ohledem na rozdílný stupeň dovedností žáků v práci s počítačem. Výuka probíhá v učebně vybavené osobními počítači napojenými na Internet.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci budou hodnoceni na základě úrovně vypracovaných úkolů. Pro vypracování by měli využívat nejen čas poskytnutý v hodinách, ale i čas v rámci domácí přípravy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Žák se naučí v průběhu studia:

- pracovat s osobním počítačem, jeho programovým vybavením
- pracovat s programovým vybavením pro zpracování textu, multimediálních prezentací, interaktivních tabulek
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména využití Internetu
- zvládat práci s informacemi z různých médií.

Odborné kompetence

Výuka informačních a komunikačních technologií klade důraz na:

- efektivní využití prostředků výpočetní techniky
- na kreativní a samostatnou práci
- zahrnutí informačních a komunikačních technologií do odborné praxe i osobního života.

Průřezová témata

Písemná a elektronická komunikace:

- práce s kancelářským software, využívání prostředků digitální komunikace v obchodní korespondenci.

Dokumentová komunikace, komunikace v informační společnosti:

- volba vhodných informačních zdrojů, orientace v získaných informacích, správná interpretace získaných a zpracovaných informací.

Mezipředmětové vztahy

Na učivo navazují předměty práce se čtenářem, dokumentová komunikace, komunikace v informační společnosti, ICT ve službách či písemná a elektronická komunikace.

6.10.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Informační a komunikační technologie

Celková hodinová dotace předmětu: 132 (66–66)

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
1. ročník		
Žák: – používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál); – je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky; – aplikuje výše uvedené – zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením; – pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje	1. Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle – hardware, software, osobní počítač, principy fungování, části, periferie – základní a aplikační programové vybavení – operační systém, jeho nastavení – data, soubor, složka, souborový manažer – komprese dat – prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením – ochrana autorských práv	20

operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí; – orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi; – využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware; – má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací; – vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů;	– nápověda, manuál	
– vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, odrážky, tvorba tabulek, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra); – vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací atp.);	2. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením (programy na úpravu textu a prezentací) – textový editor – software pro tvorbu prezentací	46
2. ročník		
– ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk); – ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk); – zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje; – používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem); – pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti;	3. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením (tabulkový procesor, programy pro úpravu grafiky) – tabulkový procesor – databáze – spolupráce částí balíku kancelářského software (sdílení a výměna dat, import a export dat...) – základy tvorby maker a jejich použití – grafika (rastrová, vektorová, formáty, komprese, základy práce v SW nástrojích)	46
	4. Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti Internetu	10

– chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejich možností a pracuje s jejími prostředky; – komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření; – využívá nástroje pro organizování a plánování (specializované SW nástroje, případně jako další funkce sofistikovaného poštovního klienta); – ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat;	– počítačová síť, server, pracovní stanice – připojení k síti a její nastavení – specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků – e-mail, organizace času a plánování, chat, messenger, videokonference, telefonie, FTP...	
– volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání; – získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování; – orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává; – zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití; – uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému; – správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele; – rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.).	5. Informační zdroje, celosvětová počítačová síť Internet – informace, práce s informacemi – informační zdroje – Internet	10

6.11 Ekonomika

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Ekonomika

Celková hodinová dotace předmětu: 99 (33 – 66 – 0 – 0)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu ekonomika je vytvořit základ ekonomického vzdělávání, naučit žáky ekonomicky myslet – tj. chápat a hodnotit hospodářské jevy a procesy v tržní společnosti, porozumět podstatě podnikatelské činnosti, seznámit je se základními ekonomickými pojmy, podnikovými činnostmi a různými právními formami podnikání.

Charakteristika učiva

Žáci získávají základní teoretické znalosti a seznání se se základními ekonomickými pojmy jak z oblasti mikroekonomie, tak i z oblasti makroekonomických ukazatelů. Důležitou součástí přípravy je seznámení se základy podnikání, podnikovými činnostmi, daňovou soustavou, základy marketingu, managementu a finančního vzdělávání.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem předmětu v oblasti hodnot a preferencí je rozvíjet ekonomické myšlení žáků, vést je k hospodárnému jednání, chování a uplatňování ekonomických hledisek při veškeré činnosti. Důraz je kladen zejména na osvojení si praktických dovedností směřujících k plnohodnotnému uplatnění absolventa na trhu práce.

Výukové strategie

Vychází ze snahy použitelnosti znalostí z předmětu v praktickém životě, důraz je kladen na praktické příklady a příklady výpočtů i v rámci samostatné domácí práce. Ve značné míře jsou využívány komunikativní dovednosti.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni známkami při individuálním zkoušení, při kterém se hodnotí orientace v látce, souvislost s předcházejícím učivem, v závěru tematických celků získají žáci známku z písemného testu. Součástí výsledné známky za pololetí je aktivita při hodinách, práce při praktickém procvičování na příkladech.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Odborné kompetence

Žák se naučí v průběhu studia:

- pochopit podstatu fungování tržní ekonomiky
- znát základní činnosti podniku
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- orientovat se v subjektech finančního trhu
- orientovat se v soustavě daní
- pochopit podstatu finančního řízení podniku
- rozumět podstatě a principům podnikání
- pochopit základy marketingu a managementu
- efektivně hospodařit s finančními prostředky.

Průřezová témata

Průřezové téma Člověk v občanské společnosti se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné k budování občanské a mediální gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství prostupuje celým vzděláváním.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje. Vede k odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí, poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví člověka.

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život, tj. žáky seznámit možnostmi uplatnění na trhu práce, s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů, se mzdovou problematikou a se základy podnikání.

Využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií je nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. V předmětu ekonomika se průřezové téma Informační a komunikační technologie realizuje zejména prostřednictvím vyhledávání informací a prací s informacemi z různých zdrojů.

Mezipředmětové vztahy

Návaznost na učivo základů společenských věd. Tématika finanční gramotnosti se promítá do jednotlivých tematických celků během celého studia.

6.11.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Ekonomika

Celková hodinová dotace předmětu: 99

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
1. ročník		
Žák: – vysvětlí základní ekonomické pojmy – rozdělí potřeby podle různých hledisek – charakterizuje výrobu a výrobní faktory – vyjmenuje subjekty trhu – charakterizuje nabídku a poptávku	1. Základní ekonomické pojmy – potřeby, statky, služby – výroba, výrobní proces – trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka – zboží, cena	13

– vysvětlí pojmy zboží a cena – stanoví cenu a vysvětlí rozdíly v cenách		
– rozliší různé formy podnikání a popíše jejich znaky – vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu – vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet – vysvětlí zásady daňové evidence	2. Podnikání – podnikání podle živnostenského zákona – podnikání podle Zákona o obchodních korporacích – podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet – povinnosti podnikatele – daňová evidence	20
2. ročník		
– charakterizuje jednotlivé druhy majetku podniku – rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů – vypočítá výsledek hospodaření	3. Podnik – majetek podniku – náklady, výnosy hospodářský výsledek	12
– popíše personální činnost podniku – pracuje se zákoníkem práce – charakterizuje pracovní poměr, jeho vznik, zánik, změny – vypočte čistou mzdu	4. Zaměstnanci podniku – zákoník práce – pracovní poměr – mzda, výpočet mzdy – zákonné odvody z mezd	15
– vysvětlí pojem marketingová strategie – zpracuje jednoduchý průzkum trhu – na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru – charakterizuje nástroje marketingového mixu – vysvětlí úroveň managementu – popíše zásady řízení – charakterizuje osobnost manažera – na příkladu popíše jednotlivé manažerské funkce – zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru	5. Marketing a management – podstata marketingu – průzkum trhu – produkt, cena, distribuce, propagace – dělení managementu – funkce managementu	12
– charakterizuje peníze, jejich funkce – rozliší druhy platebního styku, smění peníze podle kurzovního lístku – popíše základní funkce banky – charakterizuje druhy platebních karet, jejich klady a zápory – charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a způsoby jejich zajištění – vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb, vyhledá jejich výši, vysvětlí rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN – popíše produkty pojišťovacího trhu – vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel	6. Finanční vzdělávání – peníze, jejich funkce – hotovostní a bezhotovostní platební styk – bankovníctví, banka, její funkce – úvěry – úroková míra, RPSN – pojištění, pojistné produkty – inflace	15
– vysvětlí úlohu státního rozpočtu a popíše jeho příjmovou a výdajovou stránku – charakterizuje jednotlivé druhy daní – vypočte daň a vyhotoví daňové přiznání – provede výpočet zdravotního a sociálního pojištění – vyhotoví účetní a daňový doklad	7. Daně – státní rozpočet – daňová soustava – výpočet daní, daňové přiznání – zdravotní a sociální pojištění – daňové a účetní doklady	12

6.12 Knihovnictví

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Knihovnictví

Celková hodinová dotace předmětu: 315 (66 – 99 – 66 – 84)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům všestranné vědomosti z oblasti teorie knihovnictví, historie knihoven v českém i evropském kontextu a z příbuzných oborů (bibliografie, knihověda, informační věda). Zaměřuje se na institucionální základnu poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb a na využívání našich i zahraničních informačních institucí. Důraz klade na diferencovaný přístup ke specifickým skupinám uživatelů.

Charakteristika učiva

Na poznatky z oblasti vzniku a vývoje knihoven v evropském i světovém kontextu kontinuálně navazují pasáže charakterizující současnou institucionální základnu poskytování informačních služeb. Důraz je kladen na systémové chápání knihovny jako instituce, a to jak z pohledu jejího začlenění do systému paměťových, kulturních a vzdělávacích institucí, tak z pohledu jejího vnitřního členění a fungování. Syntéza získaných vědomostí vede k pochopení filozofie poskytování veřejných informačních služeb včetně diferencovaného přístupu ke specifickým skupinám uživatelů.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem předmětu v oblasti hodnot a preferencí je vést žáky k tolerantnímu přístupu k národnostní a kulturní identitě druhých. Rozvíjení sociálního myšlení přispívá k pochopení snahy umožnit rovný přístup ke službám knihoven zdravotně, věkově, sociálně či jinak znevýhodněným občanům.

Výukové strategie

Výuka předmětu přináší ucelený komplex teoretických poznatků ze stěžejních oblastí teorie knihovnictví a příbuzných oborů. Historické pasáže jsou úzce provázány s výukou odborných předmětů, předmětů dějepisu, literatury a dějiny umění. Poznání současného stavu institucionální základny knihovnictví je založeno na aktivní práci studentů s výstupy ve formě písemné i ústní. Ve výuce jsou simulovány modelové situace, které žáci řeší na základě poznatků získaných v reálném prostředí při odborné praxi. Součástí výuky jsou odborné exkurze do vybraných informačních institucí.

Hodnocení výsledků žáků

Podkladem pro hodnocení žáků bude ústní zkoušení, písemné testy a výstupy ze samostatných úkolů. Hodnoceny jsou faktografické znalosti, práce s textem, schopnost řešení problémů, způsob prezentace získaných vědomostí a schopnost týmové práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Komunikativní kompetence – schopnost prezentovat vhodně své myšlenky v písemné i ústní podobě.

Personální a sociální kompetence – procvičovat týmovou spolupráci a pocit odpovědnosti za výsledek práce skupiny i třídy.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – přistupovat tolerantně k národnostní a kulturní identitě druhých, aktivně přispívat k usnadnění přístupu znevýhodněných osob k informačním službám knihoven, vhodně uplatňovat princip rovného přístupu k informacím a princip diferenciací služeb.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – nadstandardní znalost informačních a komunikačních technologií.

Odborné kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali kvalitu jako významný nástroj dobrého jména organizace; aby dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti; aby dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů a služeb v instituci a aby zohledňovali požadavky klienta.

Průřezová témata

Člověk a svět práce – zorientovat žáky v kulturní a vzdělávací struktuře regionu, naučit je posuzovat možnosti profesního uplatnění včetně alternativních řešení, připravit je na vstup do reálného prostředí trhu práce.

Informační a komunikační technologie – role knihovníka jako aktivního článku informačního a komunikačního systému ve společnosti, rozvíjení odpovědnosti ve vztahu k příjemcům poskytovaných informačních služeb a dodržování informační etiky.

Mezipředmětové vztahy

Zdůrazňovány jsou vztahy k předmětům informační fondy, informační systémy a služby, práce se čtenářem, dokumentová komunikace a praxe.

6.12.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Knihovnictví

Celková hodinová dotace předmětu: 315 hodin

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
1. ročník		
Žák: – vysvětlí roli knihoven v současné společnosti; – orientuje se v základní oborové legislativě; – orientuje se ve standardech a metodických doporučeních Ministerstva kultury ČR; – porovná navzájem paměťové instituce v ČR a orientuje se v jejich službách; – charakterizuje vybrané instituce v zahraničí a orientuje se v nabídce jejich služeb	1. Role knihoven v současné společnosti – knihovní zákon a návazné předpisy; – standardy a metodická doporučení Ministerstva kultury ČR – systém knihoven v ČR – charakteristika paměťových institucí, jejich druhy a funkce – významné paměťové instituce v ČR a jejich charakteristika – kulturní instituce v ČR a v regionu	66
2. ročník		
– vysvětlí historii knihovnictví; – popíše historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí;	2. Historie knihovnictví – vznik a vývoj písma – vznik a vývoj knihoven – dějiny studovaného oboru	99
3. ročník		
– vysvětlí typologii knihoven a analyzuje jejich funkce; – popíše organizační schéma jednotlivých typů knihoven; – dodržuje právní předpisy a technické normy; – vyjmenuje požadavky na personální a finanční zajištění knihoven; – popíše požadavky na budovu a zařízení knihovny; – vysvětlí tři úrovně managementu; popíše základní zásady řízení; zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru;	3. Typy knihoven, jejich funkce a služby – organizační struktura knihoven – významné knihovny – základní legislativa pro činnost knihoven, právní předpisy a technické normy – finanční a personální zajištění knihoven – nároky na budovy a vybavení knihoven – řízení knihoven – management – dělení managementu, funkce managementu, plánování, vedení organizování	66
4. ročník		
– charakterizuje základní knihovnické a informační služby; – pracuje se čtenáři, uživateli a návštěvníky a klienty v knihovnách; – aplikuje služby s přihlédnutím k jednotlivým kategoriím uživatelů; – rozlišuje příbuzné vědy a vysvětlí jejich vazbu na knihovnictví.	4. Poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb – čtenáři/uživatelé, návštěvníci, klienti, diferenciací služeb, kategorizace, – příbuzné obory	84

6.13 Informační fondy

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Informační fondy

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům všestranné vědomosti o informačním fondu, naučit je systematicky jej budovat a spravovat a účelně jej využívat k poskytování informačních služeb.

Charakteristika učiva

Úkolem předmětu je naučit žáky budovat, spravovat a využívat knihovní fond, zvládat jmennou i věcnou katalogizaci, sledovat vývojové trendy v oblasti identifikace dokumentu a naučit je pohybovat se v prostředí zahraničních a domácích dokumentografických systémů.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem předmětu je poznání jednotlivých typů dokumentů pro efektivní vyhledávání a následné zpracování informací. Žáci jsou vedeni k hodnocení získávaných a předávaných informací nejen z odborného hlediska, ale také z hlediska prosazování hodnot uznávaných v demokratické společnosti. Důraz je kladen také na převedení teoretických poznatků do praxe, při tvorbě bibliografií či při katalogizaci v automatizovaných knihovních systémech.

Výukové strategie

Základní metodou výuky je průběžné procvičování teoretických poznatků formou praxe ve virtuálním prostředí modelového informačního pracoviště. Podstatným prvkem je využívání výpočetní techniky, především automatizovaného knihovního systému.

Hodnocení výsledků žáků

Podkladem pro hodnocení žáků bude ústní zkoušení, písemné testy, výstupy ze samostatných úkolů a v podstatné míře výsledky jmenné a věcné katalogizace ve formě záznamů vytvářených v automatizovaném knihovním systému.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Komunikativní kompetence – přiměřeně vyjadřovat své myšlenky v psané i mluvené podobě, dodržovat jazykové a stylistické normy a správně používat odbornou terminologii, uplatňovat různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledávat a zpracovávat informace.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – získávat informace z různých informačních zdrojů a využívat je v souladu s obecně platnou citační etikou.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – pozitivně vnímat proces učení jako základ svého budoucího pracovního uplatnění a proces celoživotního vzdělávání jako nezbytnou součást kvalifikovaného výkonu profese informačního pracovníka.

Odborné kompetence

Žáci se naučí využívat primární, sekundární a terciární informační prameny a zdroje informací a budovat katalogy. Jsou schopni budovat, spravovat, uchovávat, ochraňovat a využívat informační fondy, revidovat je a provádět jejich obsahovou prověrku.

Průřezová témata

Využívání informačních a komunikačních technologií – žáci se naučí pracovat s vybraným automatizovaným knihovním systémem, zvládnou pohyb v prostředí souborných katalogů, digitálních knihoven a elektronických informačních zdrojů.

Člověk a svět práce – žáci se naučí vyhledávat a posuzovat informace o vzdělávací nabídce a posuzovat ji z hlediska konkrétních vzdělávacích potřeb a z hlediska svého profesionálního uplatnění.

Mezipředmětové vztahy

Předmět úzce souvisí s odbornými předměty knihovnictví, dokumentová komunikace a informační systémy a služby.

6.13.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Informační fondy

Celková hodinová dotace předmětu: 287 hodin

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
1. ročník		
Žák: – používá odbornou terminologii; – popíše strukturu fondu;	– definuje fond, knihovní fond, dokumentografický fond, faktografický fond, informační fond aj. – struktura fondů – profilování fondů	43
– objasní zásady profilování, budování a uchovávání fondu; – buduje a spravuje knihovní fond; – dodržuje zásady ukládání a ochrany fondu; reviduje knihovní fond, vyřazuje z knihovního fondu;	– budování a uchovávání fondů – ukládání, správa a ochrana fondů	56
2. ročník		
– objasní zásady profilování, budování a uchovávání fondu;	– budování a uchovávání fondů (dokumentografický fond) – ukládání, správa a ochrana fondů – kooperace v oblasti budování informačních fondů	22
– jmenně zpracovává tradiční dokumenty;	– jmenně zpracování fondů – standardy spojené se jmennou kategorizací – specializovaný software	44
3. ročník		
– systematicky a předmětově zpracovává knihovní fond; – pořizuje z odborného textu výpisky a výtah; – vypracuje anotaci a resumé;	– věcné zpracování dokumentů – získávání a zpracování informací z odborného textu např. ve formě anotace, resumé – specializovaný software	56
– digitalizuje knihovní fond;	– digitalizace knihovního fondu	10
4. ročník		
– jmenně zpracovává elektronické dokumenty; – jmenně zpracovává speciální druhy dokumentů;	– jmenně zpracování fondů	41
– orientuje se v prostřední digitálních knihoven.	– virtuální knihovny	15

6.14 Informační systémy a služby

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Informační systémy a služby

Celková hodinová dotace předmětu: 61 (0 – 0 – 33 – 28)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům základní vědomosti a dovednosti pro práci s informačními systémy a jejich následné využití při poskytování informačních služeb.

Žáci si osvojí základy systémového myšlení a seznámí se s různými druhy informačních systémů. Žáci se naučí pracovat s databázovými programy a zpracovávat v nich data, pochopí důležitost informačního systému jako součásti procesu řízení společnosti a seznámí se s teorií informačních služeb.

Charakteristika učiva

Žák získá základní poznatky z teorie systémů a s jejich aplikací v prostředí knihoven a informačních institucí. Seznámí se s teorií informačních služeb a se všemi formami poskytování těchto služeb v knihovnách.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem předmětu v oblasti hodnot a preferencí je rozvíjet systémové myšlení žáků, vést je k pochopení a následné aplikaci systémového přístupu při řešení problémů v profesním životě a zvyšovat tak možnost plnohodnotného uplatnění na trhu práce.

Výukové strategie

Základní metodou výuky je aplikování praktických poznatků z pracoviště průběžné praxe na teoretický výklad. Podstatným prvkem je využívání výpočetní techniky. Žáci se učí kritickému myšlení a hodnocení informací prostřednictvím řešení problémů a práce v týmech.

Hodnocení výsledků žáků

Podkladem pro hodnocení žáků bude ústní zkoušení, písemné testy, aktivita v hodinách a výstupy ze samostatných úkolů a projektů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení – uplatňovat různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledávat a zpracovávat informace. Kompetence k řešení problémů – teoretické poznatky aplikovat v praktických činnostech, navrhnout různá řešení problémů, uvádět klady a zápory, možnosti jiných řešení, diskutovat, argumentovat.

Komunikativní kompetence – přiměřeně vyjadřovat své myšlenky v psané i mluvené podobě, dodržovat jazykové a stylistické normy a správně používat odbornou terminologii.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – pozitivně vnímat proces učení jako základ svého budoucího pracovního uplatnění a proces celoživotního vzdělávání jako nezbytnou součást kvalifikovaného výkonu profese informačního pracovníka.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – získávat informace z různých informačních zdrojů a využívat je v souladu s obecně platnou citační etikou.

Odborné kompetence

Žáci se naučí zajišťovat knihovnické služby, tzn. pracovat s primárními, sekundárními a terciárními informačními prameny a zdroji informací; zajišťovat rešeršní, informační, bibliografické, referenční a výpůjční služby; analyzovat informační požadavky a potřeby uživatelů a uspokojovat je; organizovat průzkum informačních potřeb uživatelů, vyhodnocovat jeho výsledky a vyvodit opatření a závěry; pracovat s databázemi a využívat informací v nich obsažených; chránit, udržovat, uchovávat a využívat informační systém.

Průřezová témata

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci a dovedli se orientovat v mediálních obsazích, uměli kriticky hodnotit a optimálně využívat masová média, dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení.

Mezipředmětové vztahy

Výuka akcentuje vztahy k předmětům knihovnictví, dokumentová komunikace, práce se čtenářem a zejména souvislost s praxí probíhající na pracovištích.

6.14.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Informační systémy a služby

Celková hodinová dotace předmětu: 61 hodin

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
3. ročník		
Žák: – charakterizuje jednotlivé druhy informačních služeb; – používá základní metody informačních služeb; – poskytuje informační služby	1. Informační služby – druhy informačních služeb a jejich charakteristika – poskytování informačních služeb	33
4. ročník		
– používá odbornou terminologii ve správném významu;	2. Informační služby – informační služby, informační šumy a bariéry	10

– posuzuje efektivitu informačních služeb; – charakterizuje metodu benchmarkingu a umí ji využít v praxi; – orientuje se v průzkumech, chápe rozdíly mezi jednotlivými metodami průzkumu; – chápe význam mezinárodní spolupráce při poskytování informačních služeb;	– efektivita informačních služeb a měření výkonu – zjišťování informačních potřeb uživatelů – mezinárodní spolupráce	
– používá a aplikuje základní pojmy; – na příkladech ukáže využití informačních systémů v jednotlivých druzích lidské činnosti; – charakterizuje úlohu informačního systému; – na příkladech popíše jednotlivé fáze zpracování informací; – charakterizuje jednotlivé druhy informačních systémů, jejich výhody a nevýhody; – na příkladech ukáže problémy informačního systému; – charakterizuje organizaci jako informační systém; – aplikuje získané poznatky na organizaci; – edituje data a pracuje s nimi; – orientuje se ve fázích a principech projektování, navrhne jednoduchý informační systém; – orientuje se v producentech informačních systémů ve svém oboru;	3. Informační systém – systém, informační systém, bibliografický (dokumentový, zdrojový) informační systém, faktografický informační systém, plnotextový (fulltextový) informační systém, firemní informační systém, geografický informační systém – využití informačních systémů – úloha informačního systému – fáze zpracování informací – členění informačních systémů – problémy informačního systému – organizace jako informační systém – zpracování dat v informačních systémech – základy projektování informačních systémů – producenti informačních systémů oborových a multiplicitních informačních systémů	10
– na příkladu ukáže řízení organizace jako informační proces; – charakterizuje jednotlivé způsoby řízení informačního systému; – orientuje se ve způsobech řízení organizace jako informačního systému; – pracuje s databázemi; – na konkrétních příkladech z knihovnické praxe popíše části procesu řízení a jejich funkce; – provádí jednoduché propočty při sestavování plánu a kontrole jeho plnění	4. Informační management – řízení jako informační proces – způsoby řízení informačního systému – způsoby řízení organizace jako informačního systému – řízení datových zdrojů – proces řízení (plánování, organizování, rozhodování, motivace a vedení zaměstnanců a dobrovolníků, kontrola)	8

6.15 ICT ve službách

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: ICT ve službách

Celková hodinová dotace předmětu: 188 (0 – 66 – 66 – 56)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vzdělávání ICT ve službách je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií. Výuka se soustředí na procvičování práce s odborným aplikovaným softwarem – vybraným automatizovaným knihovním systémem, a dále s aplikacemi, které umožňují vytvořit materiály používané při práci ve firmách, v knihovnách a informačních institucích. Výuka směřuje k tomu, aby žák zvládl odborný software (automatizovaný knihovní program v příslušných modulech), dokázal patřičně prezentovat firmu a její činnost (webové stránky, videospot, leták, reklama...) a v různých programech vytvořil podkladové materiály pro akce se čtenáři.

Charakteristika učiva

Žáci se seznámí se základními moduly vybraného automatizovaného knihovního systému (katalogizace, správa periodik, výpůjční protokol) a při práci s nimi aplikují poznatky získané v odborných předmětech. Naučí se pracovat s nadstavbovým aplikačním programovým vybavením pro zpracování textu, videa a prezentace.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Důraz je kladen zejména na osvojení si praktických dovedností směřujících k aplikaci poznatků z odborných předmětů do praktického využití.

Výukové strategie

Výuka je orientována hlavně na dovednosti žáků získávané praktickým zvládnutím práce na počítači, výklad je obvykle souběžný k probíhající činnosti žáků na počítači. Vyučující přistupuje k výuce s ohledem na rozdílný stupeň dovedností žáků v práci s počítačem. Výuka probíhá v učebně vybavené osobními počítači napojenými na internet a vybavenými automatizovaným knihovním systémem.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci budou hodnoceni na základě úrovně vypracovaných úkolů. Pro vypracování by měli využívat nejen čas poskytnutý v hodinách, ale i čas v rámci domácí přípravy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Komunikativní kompetence – schopnost prezentovat vhodně své myšlenky v písemné i ústní podobě.

Personální a sociální kompetence – pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností.

Kompetence k řešení problémů – porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné

k řešení, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky; využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – pracovat s osobním počítačem a jeho programovým vybavením; sledovat trendy informačních a komunikačních technologií; pracovat s programovým vybavením pro zpracování textu, videí, reklam, komunikovat elektronickou poštou; pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením (automatizovaným knihovním systémem).

Odborné kompetence

Žáci se naučí využívat informační zdroje a zajišťovat rešeršní služby, informační, bibliografické, referenční a výpůjční služby. Jsou schopni organizovat a uskutečňovat informační a informatickou výchovu a propagovat činnost knihovny na veřejnosti.

Průřezová témata

Člověk a svět práce: práce s kancelářským softwarem, využívání prostředků digitální komunikace.

Občan v demokratické společnosti: volba vhodných informačních zdrojů, orientace v získaných informacích, správná interpretace získaných a zpracovaných informací.

Mezipředmětové vztahy

Předmět úzce souvisí s předmětem informační a komunikační technologie a s odbornými předměty (knihovnictví, informační fondy, dokumentová komunikace, informační systémy a služby).

6.15.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: ICT ve službách

Celková hodinová dotace předmětu: 188

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
2. ročník		
Žák:	– informace, práce s informacemi	36
– volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání se zaměřením na oborová specifika;	– informační zdroje	
– získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě internet, ovládá	– internet	

- jejich vyhledávání, včetně použití filtrování; – orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává; – uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému; – správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na další uživatele;		
– popíše přednosti jednotlivých druhů specializovaného softwaru pro správu informačního fondu;	– specializovaný software	15
– vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací atd.);	– software pro tvorbu prezentací	15
3. ročník		
– pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti;	– jmenné zpracování fondů – věcné zpracování dokumentů	40
– využívá prostředky ICT při poskytování informačních služeb;	– využití prostředků ICT v informačních službách – speciální softwarové vybavení	10
– zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy;	– informace, práce s informacemi	16
4. ročník		
– vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra);	– textový editor	8
– orientuje se v základních pojmech týkajících se videokamer; – natočí materiál a ten následně sestříhá; – rozlišuje mezi jednotlivými stopami záznamu; – používá přechody, efekty, titulky; – renderuje materiál v různé kvalitě;	– seznámení s technikami natáčení – seznámení s různými typy kamer a záznamovými médii – stříh videa	26
– založí doménu; – vytvoří databázi potřebnou k redakčnímu systému; – prakticky zvládne vytvoření webových stránek.	– seznámení se s html kódem – seznámení s typy domén – seznámení s tvorbou blogu – seznámení se s různými typy redakčních systémů – webová prezentace v některém z redakčních systémů	22

6.16 Písemná a elektronická komunikace

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Písemná a elektronická komunikace

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je zvládnout psaní v počítačovém programu desetiprstovou hmatovou metodou. Oblast písemné a elektronické komunikace dále zahrnuje vyhotovování dokumentů obchodního styku, personálních písemností a dalších forem komunikace.

Charakteristika učiva

Žáci se naučí psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou, přesnosti psaní se dává přednost před rychlostí. Dále se naučí základy korespondence, stylizovat a psát obchodní písemnosti, učitel věnuje pozornost odborné i jazykové stránce psaného textu.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Učitel vede žáky ke zvládnutí psaní v počítačovém programu, rychlosti i přesnosti psaní, dále odpovědnosti při vedení administrativy a dobré organizaci práce. Při rozvíjení sociálně komunikativních kompetencí se uplatňují psychologické aspekty komunikace a společenská etiketa.

Výukové strategie

Učitel dbá na to, aby žáci získali jasnou představu o tom, co má koncipovaná písemnost obsahovat a jak logicky uspořádat obsah, aby byl přehledný a srozumitelný. Vede žáky k tomu, aby se dokázali vyjadřovat přiměřeně situaci v psaných projevech, vhodně se prezentovat a souvisle se vyjadřovat adekvátně situaci.

Výuka administrativy provozu se uskutečňuje v odborné učebně vybavené počítači, třída se dělí na skupiny podle platných předpisů.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni při kontrolních písemných pracích. V 1. pololetí 1. ročníku budou žáci hodnoceni za dosaženou přesnost a rychlost psaní.

Ve 2. pololetí 1. ročníku a 2. ročníku budou žáci hodnoceni známkami za vypracování jednotlivých druhů písemností. Učitel bude i nadále průběžně sledovat přesnost a zvyšování rychlosti psaní.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Odborné kompetence

Žák se naučí v průběhu studia:

- ovládat klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou
- vyhotovovat administrativní písemnosti podle normy s využitím výpočetní a kancelářské techniky
- vyjadřovat se v písemné formě v různých pracovních a životních situacích
- stylizovat písemnosti věcně a jazykově správně
- dodržovat předpisy související s ochranou osobních údajů
- opatřovat si informace potřebné k administrativní práci.

Průřezová témata

Průřezové téma Občan v demokratické společnosti je zaměřeno na průpravu žáků pro život v demokratické společnosti, výcvik v komunikaci a rozvíjení mediální gramotnosti žáků.

V průřezovém tématu Informační a komunikační technologie je cílem vytvořit u žáků dovednosti a návyky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka.

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Cílem je seznámit žáka s písemnou sebeprezentací při jednání s potenciálními zaměstnavateli.

Mezipředmětové vztahy

Učivo navazuje zejména na předměty český jazyk a literatura, ekonomika, informační a komunikační technologie a praxe.

6.16.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Písemná a elektronická komunikace

Celková hodinová dotace předmětu: 132

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
1. ročník		
Žák: – osvojí si zásady bezpečnosti při psaní – seznámí se se základním postavením prstů na klávesnici	1. Seznámení s klávesnicí počítače, pokyny pro psaní, bezpečnost při psaní	2
– píše bez vyhledávání jednotlivých kláves zrakem	2. Návik psaní na střední, horní a dolní písmenné řadě	30
– píše bez vyhledávání jednotlivých kláves zrakem	3. Návik psaní na číselné řadě	10
– píše bez vyhledávání jednotlivých kláves zrakem	4. Návik psaní znamének, značek a číslic	16
– upravuje a zvýrazňuje text různými způsoby – vyhotoví jednoduché tabulky	5. Zvláštní úpravy textu, zvýrazňování textu, tabulky	8
– píše texty dle předloh	6. Zvyšování rychlosti a přesnosti psaní	10
– osvojí si strukturu obchodního dopisu – napíše správně adresy	7. Základy korespondence – normalizovaná úprava písemností – struktura obchodního dopisu – psaní adres	5
– sestylizuje jednotlivé druhy obchodních dopisů dle zadání	8. Obchodní korespondence – poptávka, nabídka, objednávka – reklamace, urgence, upomínka	18
2. ročník		
– sestylizuje jednotlivé druhy obchodních dopisů dle zadání	9. Obchodní korespondence – opakování za 1. ročník	7
– napíše jednotlivé druhy personálních písemností dle zadání	10. Personální písemnosti – žádost o místo, životopis, motivační dopis – výpověď – zrušení pracovního poměru ve zkušební době	8
– napíše žádost dle zadání – sestylizuje osobní dopis	11. Žádosti, osobní dopisy	4
– napíše plnou moc, potvrzenku	12. Právní písemnosti	2
– napíše pozvánku, zápis z porady – vyhotoví cestovní příkaz	13. Vnitropodnikové písemnosti	4
– vyhotoví příkaz k úhradě – vyplní poštovní poukázky	14. Písemnosti ve styku s peněžními ústavy	4
– komunikuje elektronickou poštou	15. Elektronická komunikace – dokumenty posílané elektronickou poštou – pravidla elektronické komunikace	2
– manipuluje s písemnými a elektronickými dokumenty podle stanovených pravidel	16. Manipulace s písemnostmi – příjem, třídění, vyřizování, odesílání, ukládání a vyřazování písemností	2

6.17 Dějiny umění

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Dějiny umění

Celková hodinová dotace předmětu: 89 (0 - 0 - 33 - 56)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem výuky předmětu dějin umění je rozvíjet u žáků estetické cítění a vést je k hlubšímu pochopení kulturního dědictví, vážit si odkazu našich předků pochopením základních principů vzniku místních i nadnárodních kultur. Žáci se učí nahlížet na umění jako na specifickou komunikační formu a výpověď o skutečnosti, která má nadčasový charakter.

Charakteristika učiva

Učivo je zaměřeno na získání základních znalostí z dějin umění s důrazem na profil absolventa. Obsahem vyučovacího předmětu jsou kulturně historické souvislosti vzniku a vývoje architektury, malířství, sochařství a z užitého umění výtvarná podoba knihy od počátků po současnost.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem předmětu v oblasti hodnot a preferencí je rozvíjet estetické cítění žáků, vést je k úctě a ochraně kulturního duchovního i hmotného dědictví pro další generace. Důraz je kladen k osvojení si dovedností směřujících k aplikaci získaných poznatků v práci knihoven a informačních institucí.

Výukové strategie

Ve výuce jsou zapojeny monologické i dialogické metody výuky. Žáci pracují v rámci projektů na porozumění uměleckým dílům s pomocí demonstračních metod. Součástí výuky jsou odborné exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Během klasifikačního období zpracovává žák referáty, prezentace, spolupracuje v týmu na projektech a své faktografické znalosti prezentuje v písemných testech. Hodnoceny jsou jak faktografické znalosti, tak i forma písemného a verbálního projevu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení – žák si osvojuje pozitivní vztah k učení a vzdělávání.

Komunikativní kompetence – žáci se účastní aktivně diskusí, formulují a obhajují své názory a postoje.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – žák se učí uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu, podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – žáci odborně pracují s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Odborné kompetence

Pracovat s informačním systémem – žáci jsou vedeni k práci s databázemi a využívání informací v nich obsažených.

Průřezová témata

Společenskovední vzdělávání – žáci získávají a kriticky hodnotí informace z různých zdrojů: z verbálních, z ikonických a kombinovaných. Kriticky posuzují skutečnost kolem sebe, přemýšlí o ní, tvoří si vlastní úsudek, nenechávají se manipulovat. Žáci si váží hodnot lidské práce, jednají hospodárně, neničí hodnoty, ale pečují o ně, snaží se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu.

Estetické vzdělávání – žáci jsou vedeni k uplatňování estetických kritérií ve svém životním stylu. Chápe umění jako specifickou výpověď o skutečnosti. Rozumí významu umění pro člověka, správně formulují a vyjadřují své názory. Přistupují s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí. Podporují hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mají k nim vytvořen pozitivní vztah. Vytváří si přehled o kulturním dění, uvědomují si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultur.

Občan v demokratické společnosti – žáci si váží materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Mezipředmětové vztahy

Předmět dějiny umění úzce souvisí s předměty knihovnictví, český jazyk a literatura, dějepis, dokumentová komunikace.

6.17.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Dějiny umění

Celková hodinová dotace předmětu: 89 hodin

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
3. ročník		
Žák – ovládá základní terminologii potřebnou pro studium; – uvědomuje si význam umění pro společnost; – vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; – samostatně vyhledává informace v této oblasti.	1. Úvod do studia dějin umění – základní terminologie – mezioborové vztahy – umění jako specifická výpověď o skutečnosti – základní literatura	4
– orientuje se v dobových souvislostech; – rozezná charakteristické znaky daného období v architektuře, malířství a sochařství; – orientuje se v základních námětech, materiálech a technikách pro dané období; – zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; – poznává charakteristická díla a významné osobnosti uměleckého života; – lokalizuje významná kulturní centra pro dané období; – porovná vývoj a charakteristické prvky jednotlivých etap; – zná paměťové instituce s významnými sbírkami pro toto období; – orientuje se ve vývoji architektury knihoven – popíše výtvarnou podobu knihy v jednotlivých vývojových etapách, orientuje se ve vývoji české iluminace.	2. Periodizace dějin umění – aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě – pravěké umění – umění starověku – Mezopotámie, Egypt, Egejská oblast doby bronzové, antické umění (Řecko, etruské umění, umění antického Říma, křesťanská antika) – umění středověku – byzantské umění, předrománské umění, románské umění, gotické umění	29
4. ročník		
– orientuje se v dobových souvislostech; – rozezná charakteristické znaky daného období v architektuře, malířství a sochařství; – orientuje se v základních námětech, materiálech a technikách pro dané období; – zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; – poznává charakteristická díla a významné osobnosti uměleckého života; – lokalizuje významná kulturní centra pro dané období; – porovná vývoj a charakteristické prvky jednotlivých etap;	– umění novověku – renesance, baroko, umění 18. a 19. století – umělecké směry 20. století – ilustrace ve 20. století, současná ilustrace – vývoj knižní vazby, umělecká knižní vazba	56

– zná paměťové instituce s významnými sbírkami pro toto období; – orientuje se ve vývoji architektury knihoven; – popíše výtvarnou podobu knihy v jednotlivých vývojových etapách, orientuje se ve vývoji české ilustrace; – rozumí náboženským vlivům na umění a knižní kulturu; – vysvětlí vliv barokního umění na lidovou architekturu a výtvarné projevy lidové zbožnosti v umění a knižní vazbě; – pozná a charakterizuje grafické techniky; – orientuje se v problematice knižní vazby.		
---	--	--

6.18 Dokumentová komunikace

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Dokumentová komunikace

Celková hodinová dotace předmětu: 99 (33 - 66 - 0 - 0)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky získávat informace z otevřených zdrojů a naučit je posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů potřebných pro další osobní, občanský a pracovní život. Žákům bude poskytnut přehled možností budování informačního fondu a budou jim představeny subjekty působící na knižním trhu. Předmět žáky seznámí s klíčovými právními předpisy spojenými s autorskoprávní problematikou.

Charakteristika učiva

Žáci se naučí hodnotit kvalitu zdrojů a informací, seznámí se s vybranými oborovými a obecnými zdroji. Následně se získané informace naučí citovat a seznámí se s citační etikou. Žák se seznámí s typologií dokumentů včetně dokumentů elektronických, získá přehled o českém a rámcově i zahraničním knižním trhu včetně jeho vývoje od konce 18. století. Seznámí se s významnými nakladatelskými subjekty 20. století a s aktuální nakladatelskou politikou. Žák získá základní vhled do problematiky autorských práv v ČR i zahraničí.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem předmětu je vést žáky ke kritickému myšlení, hodnocení zdrojů a informací. Získané informace budou žáci umět posoudit a následně vhodně prezentovat získaných informací. Důraz je kladen na dodržování základních právních předpisů při získávání i prezentaci získaných informací (autorský zákon, citace apod.).

Výukové strategie

Základní metodou výuky je průběžné procvičování teoretických poznatků formou praxe ve virtuálním prostředí modelového informačního pracoviště. Podstatným prvkem je využívání výpočetní techniky. Žáci se učí kritickému myšlení a hodnocení informací prostřednictvím řešení problémů a práce na projektech.

Hodnocení výsledků žáků

Podkladem pro hodnocení žáků bude ústní zkoušení, písemné testy, výstupy ze samostatných úkolů a projektů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence kučení – pracovat s informacemi z různých zdrojů uloženými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií; uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

Kompetence k řešení problémů – teoretické poznatky aplikovat v praktických činnostech, navrhnout různá řešení problémů, uvádět klady a zápory, možnosti jiných řešení, diskutovat, argumentovat.

Komunikativní kompetence – přiměřeně vyjadřovat své myšlenky v psané i mluvené podobě, dodržovat jazykové a stylistické normy a správně používat odbornou terminologii.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – pozitivně vnímat proces učení jako základ svého budoucího pracovního uplatnění a proces celoživotního vzdělávání jako nezbytnou součást kvalifikovaného výkonu profese informačního pracovníka.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – získávat informace z různých informačních zdrojů a využívat je v souladu s obecně platnou citační etikou.

Odborné kompetence

Žáci se naučí využívat informační zdroje a zajišťovat rešeršní služby. Uvědomují si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní. Jsou schopni organizovat a uskutečňovat informační a informatickou výchovu a uplatňovat právní předpisy v praxi.

Průřezová témata

Využívání informačních a komunikačních technologií – žáci pracují s výpočetní technikou, v prostředí informačních systémů a bibliografických a plnotextových databází, orientují se v dostupných elektronických informačních zdrojích

Občan v demokratické společnosti – žáci volí vhodné informační zdroje, orientují se v získaných informacích a umí správně interpretovat získané a zpracované informace

Mezipředmětové vztahy

Předmět úzce souvisí s předmětem informační fondy a práce se čtenářem.

6.18.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Dokumentová komunikace

Celková hodinová dotace předmětu: 99 hodin

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
1. ročník		
Žák: – volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání; – orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává; – uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému; – správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na další uživatele; – zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy;	– informace, práce s informacemi – informační zdroje – citace – mediální gramotnost	33
2. ročník		
– buduje a spravuje knihovní fond;	– struktura fondů – budování fondů – nakladatelská politika – knižní trh – orientace v aktuálně vydávaných titulech – orientace v českých i zahraničních vydavatelstvích a nakladatelstvích – nakladatelská ocenění	56
– objasní význam základních legislativních dokumentů týkající se autorského práva a jejich vliv na činnost nakladatelských subjektů.	– autorský zákon, jeho odraz v praxi nakladatelských institucí a vliv na podobu současného knižního trhu	10

6.19 Práce se čtenářem

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Práce se čtenářem

Celková hodinová dotace předmětu: 89 (0 – 0 – 33 – 56)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je připravit žáky v praktické i teoretické rovině na práci se čtenáři a uživateli knihoven a informačních institucí. Žák je veden k aplikaci základních poznatků z psychologie a pedagogiky do činností a služeb knihovny, seznamuje se s individuálními i kolektivními formami práce se čtenářem, podílí se na diskusi s odborníky z praxe.

Charakteristika učiva

Na poznatky z oblasti psychologických věd a pedagogiky navazuje učivo aplikovaných disciplín – bibliopsychologie a bibliopedagogiky. Pozornost je věnována osobnosti člověka, jejímu vývoji v průběhu lidského života a aspektům socializace jedince ve společnosti. Do problematiky četby, čtení a čtenářství uvádí pasáže zkoumající proces čtení, působení četby a souvislosti vývoje čtenářských zájmů. Samostatný tematický okruh tvoří problematika kategorizace čtenářů a návštěvníků knihoven a práce s nimi, dále společenské chování a profesní vystupování a odborná komunikace se čtenáři a uživateli knihoven. Na pasáže věnované podpoře čtenářství a aktivitám k podpoře dětského čtenářství kontinuálně navazuje samostatná interpretace praktických zkušeností z činnosti knihoven.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem výuky je trénovat komunikační dovednosti, samostatnost a poskytnout žákům znalosti, jak vést informativní a vzdělávací akce v knihovnách. Žáci se učí pracovat v týmu, přijímat odpovědnost, rozvíjet iniciativu a zlepšovat své odborné dovednosti. Důležitý je i trénink prezentace výsledků.

Výukové strategie

Výuka předmětu přináší ucelený komplex poznatků ze stěžejních oblastí bibliopsychologie a bibliopedagogiky. Žáci jsou vedeni ke kritickému myšlení, formulování vlastních myšlenek, argumentaci a kreativnímu myšlení používáním aktivizujících metod a forem práce ve výuce. Uplatňovány jsou metody směřující k rozvoji prosociálního chování a k rozvoji funkční gramotnosti žáků (tj. schopnost číst textový materiál s porozuměním, interpretovat jej, hodnotit a používat pro různé účely). Za pomoci modelových situací řeší žáci problémové a konfliktní situace z praxe. Svě získané teoretické poznatky z výuky uplatňují v přípravě čtenářských projektů a informačních lekcí pro různé věkové stupně.

Hodnocení výsledků žáků

Během klasifikačního období zpracovává žák referáty, prezentace, spolupracuje v týmu na projektech a své faktografické znalosti prezentuje v písemných testech. Hodnoceny jsou faktografické znalosti, forma projevu, schopnost řešení problémů a týmová spolupráce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení – žák si vytváří pozitivní vztah k učení a celoživotnímu vzdělávání

Kompetence k řešení problémů – žáci se učí spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikační kompetence – žák je veden k vyjadřování přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat. Žák si osvojuje vyjadřování a vystupování v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence – žák si osvojuje chování vedoucí k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení osobním konfliktům, nepodléhání předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – žáci dodržují zákony, respektují práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupují proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – žáci odborně pracují s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Odborné kompetence

Žáci jsou připravováni k organizování a uskutečňování kulturních a informatických výchov.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti – Žáci jsou vedeni k profesionálnímu přístupu jednání s lidmi, k diskusi o citlivých nebo kontroverzních otázkách a hledání kompromisních řešení. Mají být ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích.

Člověk a životní prostředí – respektuje a podílí se na udržitelnosti rozvoje.

Člověk a svět práce – osvojuje si komunikační dovednosti a sebe prezentaci.

Mezipředmětové vztahy

Předmět úzce souvisí s předměty knihovnictví, dokumentová komunikace a praxe.

6.19.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Práce se čtenářem

Celková hodinová dotace předmětu: 89 hodin

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
3. ročník		
Žák: – ovládá zásady společenského chování; – uplatňuje profesní etiku při každodenní práci se čtenáři, uživateli, návštěvníky a klienty; – korektně komunikuje s handicapovanými klienty s ohledem na typ jejich handicapu; – adekvátně reaguje na různé způsoby chování čtenářů, uživatelů a návštěvníků; – vhodně uplatňuje prostředky verbální a neverbální komunikace.	1. Bibliopsychologie a hraniční disciplíny – osobnost člověka, vývoj jedince – společenské chování a profesní vystupování, verbální a neverbální komunikace – psychologické základy jednání s čtenáři, uživateli, návštěvníky	33
4. ročník		
– pracuje se čtenáři, uživateli, návštěvníky a klienty; – aplikuje služby s přihlédnutím k jednotlivým kategoriím uživatelů; – orientuje se v akcích na podporu dětského čtenářství; – realizuje akce na podporu čtenářství; – realizuje akce informativní výchovy.	2. Bibliopedagogika, čtení a čtenářství – působení četby, čtenářské zájmy dle věkových stupňů – kategorizace čtenářů, uživatelů, návštěvníků a klientů a práce s nimi – podpora čtenářství, aktivity k podpoře dětského čtenářství – realizace akcí informativní výchovy – realizace akcí k podpoře čtenářství	56

6.20 Komunikace v informační společnosti

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Komunikace v informační společnosti

Celková hodinová dotace předmětu: 28 (0 – 0 – 0 – 28)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům základní vědomosti o komunikaci v současné informační společnosti.

Charakteristika učiva

Žák se seznámí s nejdůležitějšími způsoby komunikace v současné společnosti, získá přehled o trendech v předávání informací a v informačních činnostech. Získá průřezové vědomosti o komunikačních tocích ve vybraných oblastech života společnosti (informační instituce, mediální sféra, akademické prostředí). Žák získá přehled o formách online komunikace a její využití ve službách a v propagaci knihoven.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci jsou vedeni k pochopení role komunikačních procesů v měnící se společnosti, cíleně je rozvíjena schopnost odolávat myšlenkové manipulaci, orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat.

Výukové strategie

Základní metodou výuky je průběžné procvičování teoretických poznatků formou praxe ve virtuálním prostředí modelového informačního pracoviště. Podstatným prvkem je využívání výpočetní techniky. Žáci se učí kritickému myšlení a hodnocení informací prostřednictvím řešení problémů a práce na projektech.

Hodnocení výsledků žáků

Podklady pro hodnocení žáků bude ústní zkoušení, písemné testy, výstupy ze samostatných úkolů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení – uplatňovat různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů – získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, teoretické poznatky aplikovat v praktických činnostech, navrhnout různá řešení problémů, uvádět klady a zápory, možnosti jiných řešení, diskutovat, argumentovat.

Komunikativní kompetence – přiměřeně vyjadřovat své myšlenky v psané i mluvené podobě, dodržovat jazykové a stylistické normy, uplatňovat různé způsoby práce s textem, dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě).

Personální a sociální kompetence – ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí; pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností; přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly; podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.

Kompetence k pracovnímu uplatnění – mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám; mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze; vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet; pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií; uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní; učit se používat nové aplikace.

Odborné kompetence

Vést žáky, aby chápali kvalitu jako významný nástroj dobrého jména organizace; aby dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti; aby dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů a služeb v instituci a aby zohledňovali požadavky klienta.

Průřezová témata

Člověk a svět práce – zorientovat žáky v kulturní a vzdělávací struktuře regionu, naučit je posuzovat možnosti profesního uplatnění včetně alternativních řešení, připravit je na vstup do reálného prostředí trhu práce.

Informační a komunikační technologie – role knihovníka jako aktivního článku informačního a komunikačního systému ve společnosti, rozvíjení odpovědnosti ve vztahu k příjemcům poskytovaných informačních služeb a dodržování informační etiky

Mezipředmětové vztahy

Zdůrazňovány jsou vztahy k předmětům informační fondy, informační systémy a služby, práce se čtenářem, dokumentová komunikace a praxe.

6.20.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Komunikace v informační společnosti

Celková hodinová dotace předmětu: 28 hodin

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
4. ročník		
Žák:	1. Komunikace v informační společnosti	28

– objasní význam komunikace, médií, dokumentové i nedokumentové komunikace v sociálním kontextu; – přehledně shrne současné komunikační trendy a chápe jejich důsledek pro změny ve společnosti; – využívá techniku v komunikaci; – vhodně uplatňuje prostředky verbální a neverbální komunikace; – aplikuje nástroje online komunikace do prostředí knihoven, ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat	– pojem komunikace – informační společnost – komunikace v informační společnosti – online komunikace se čtenáři	
– chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejich možností a pracuje s jejími prostředky;	2. Vliv digitálních médií na člověka a informační bezpečnost – informační zahlcení, digitální demence – informační bezpečnost, kyberšikana	
– orientuje se v technologiích používaných v oblasti elektronického učení a e-learningu	3. Vzdělávání v informační společnosti – nové informační a komunikační technologie ve vzdělávání – e-learning; webináře, online vzdělávací platformy využitelné v knihovnách	

6.21 Praxe

Obor vzdělání: 72-41-M/01 Informační služby

Název školního vzdělávacího programu: Knihovnictví

Název vyučovacího předmětu: Praxe

Celková hodinová dotace předmětu: 254 (0 – 66 – 132 – 56)

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2022

Obecný cíl vyučovacího předmětu

V reálném pracovním prostředí knihoven a informačních institucí si žáci procvičí teoretické znalosti získané v procesu výuky, získají a upevní si základní pracovní návyky. Naučí se srovnávat vlastní představy a předpoklady se skutečnými pracovními i platovými podmínkami v oboru, vytvoří si reálnou představu o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a o vlastním možném uplatnění na pracovním trhu.

Charakteristika učiva

V průběhu praxe žáci procvičují znalosti získané v odborných předmětech, zejména z oblasti budování, uchovávání a využívání informačního fondu, jmenovitě i věcné katalogizace, z oblasti poskytování informačních služeb a práce s jednotlivými kategoriemi uživatelů. V reálných podmínkách vybrané instituce uplatňují poznatky, které si osvojili v předmětech Knihovnictví, Informační fondy, Práce se čtenářem, Informační systémy a služby a ICT ve službách.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V průběhu studia jsou žáci vedeni k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání. Mají si uvědomovat význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru. Důraz je kladen na cílevědomé a zodpovědné rozhodování o své budoucí profesní a vzdělávací dráze; absolventi by měli vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Výukové strategie

Průběžná praxe je realizována ve 2. a 4. ročníku v odborných učebnách, ve školním studijním a informačním centru (školní knihovně), ve 3. ročníku na smluvních pracovištích – vybraných knihovnách, kulturních a informačních institucích. Ve 3. a 4. ročníku probíhá souvislá praxe v knihovnách a informačních institucích v rozsahu 2 a 2 týdny.

Součástí strategie výuky je vytvoření vzorového pracovního plánu a jeho konkretizace v reálných podmínkách jednotlivých pracovišť, maximální možná flexibilita žáků a úzká spolupráce s instruktory praxe. Sledování

docházky probíhá formou evidenčních listů. Písemný výstup tvoří deník praxe, ve kterém žák charakterizuje danou knihovnu jako informační systém, popíše její strukturu, informační fond a poskytované informační služby. Důraz je kladen na zpětnou vazbu – hodnocení průběhu praxe ze strany informační instituce a samotného žáka.

Hodnocení výsledků žáků

Základní hodnocení provádí instruktoři praxe, tedy pracovníci institucí, ve kterých žáci působí, a to písemnou formou či formou pohovoru při kontrolních návštěvách pracovišť učitelem odborné praxe. Sledována a rozvíjena je i schopnost žáků aplikovat získané teoretické poznatky v praxi a zpětně zobecňovat praktické zkušenosti do formy teoretických výstupů rozvíjejících školní výuku.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení – sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků své práce od jiných lidí, poznat nutnost svého dalšího profesního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů – využívat zkušeností a vědomostí nabytých v procesu teoretické výuky, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi, přijímat jejich rady i kritické připomínky, adekvátně na ně reagovat.

Komunikační kompetence – účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami profesní etiky

Personální a sociální kompetence – pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly

Občanské kompetence a kulturní povědomí – respektovat práva, osobnost, popř. specifika druhých lidí, aktivně zajišťovat podmínky pro jejich uplatnění

Kompetence k pracovnímu uplatnění – vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat dosud získané odborné vědomosti a zájem o obor, umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií – pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením; učit se používat nové aplikace

Odborné kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dbali na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, aby usilovali o kvalitu své práce a chápali ji jako významný nástroj dobrého jména organizace, aby pracovali s informačními systémy a byli schopni zajišťovat všechny druhy knihovnických služeb. Důraz je kladen na dodržování stanovených norem (standardů) a na zohledňování požadavků klienta.

Průřezová témata

Člověk a svět práce – orientace ve světě práce jako celku i ve struktuře oborových institucí, hodnocení jednotlivých faktorů, které charakterizují obsah práce a srovnávání těchto faktorů se svými předpoklady, seznámení s alternativami profesního uplatnění po absolvování studovaného oboru vzdělání; komunikace s potencionálními zaměstnavateli.

Informační a komunikační technologie – práce na PC, využívání prostředků výpočetní techniky, práce s automatizovaným knihovním systémem, s internetem a s oborovými databázemi.

Mezipředmětové vztahy

Zdůrazňovány jsou vztahy k předmětům knihovnictví, informační fondy, informační systémy a služby, práce se čtenářem a dokumentová komunikace.

6.21.1 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Název vyučovacího předmětu: Praxe

Celková hodinová dotace předmětu: 315

Rozpis učiva

Výsledky vzdělávání a kompetence	Obsah vzdělávání	Počet hodin
2. ročník		
Žák: – buduje a spravuje knihovní fond v podmínkách školního pracoviště;	1. Budování a správa knihovního fondu – vstupní zpracování dokumentů – uložení a ochrana dokumentů	66

– vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP; – zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce; – dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; – dodržuje předpisy týkající se krizových situací souvisejících s pracovní činností; – uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování; – při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy; – uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; – poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti; – uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu;	2. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence – řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace a na pracovišti – pracovněprávní problematika BOZP – bezpečnost technických zařízení – krizové situace a jejich prevence	
– popíše vhodné společenské chování v dané situaci;	3. Společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova	
3. ročník		
– buduje a spravuje knihovní fond v podmínkách konkrétního pracoviště; – orientuje se v platné legislativě a využívá příslušných standardů a metodických materiálů orientuje se v typologii knihoven a analyzuje jejich funkce;	4. Budování a správa informačního fondu v podmínkách konkrétního pracoviště – akvizice – vstupní zpracování dokumentů – uložení a ochrana dokumentů	132
– poskytuje všechny druhy knihovních a informačních služeb s přihlédnutím k specifickým požadavkům jednotlivých typů knihoven, jednotlivých skupin uživatelů;	5. Veřejné knihovnické a informační služby – základní služby a doplňkové služby poskytované knihovnami – specifika služeb v různých typech knihoven – služby poskytované specifickým skupinám uživatelů knihoven	
4. ročník		
– pracuje s informacemi, vytváří rešerše – využívá a cituje prameny v souladu s platnou legislativou a normami; – využívá odborný a administrativní styl při tvorbě písemností (absolventská práce, odborné texty).	6. Administrativní a odborný styl, zásady tvorby odborné písemné práce – odborný text – charakteristika, typologie, stylistika, využití v knihovnictví – rešerše informačních pramenů, přejímání informací, práce s informacemi – citování a tvorba bibliografických seznamů	56

7 Materiální a personální zajištění výuky

Pro uskutečňování vzdělávání v souladu s daným RVP je nevyhnutelné vytvářet vhodné realizační podmínky.

Škola pro zajištění výuky disponuje:

- kmenovými učebnami pro konkrétní třídy vybavené víceúčelovým, estetickým a funkčním zařízením, interaktivními tabulemi nebo dataprojektory;
- speciálními učebnami pro výuku jazyků;
- speciálními učebnami výpočetní techniky v kapacitě odpovídající požadavkům BOZP a umožňující dělení tříd na skupiny. Vybavení školy informační technologií je nadstandardní, škola má několik serverů, špičkově vybavené počítačové učebny, internet dostupný pro vyučující i žáky. Pro software má škola zakoupeny potřebné licence, celá síť je zabezpečena ochranou proti virům;
- odbornými učebnami vybavenými zařízením pro výuku;
- vnitřním i venkovním zařízením pro tělovýchovné aktivity, vybavené tělocvičným náradím;
- dalšími prostory a jejich vybavením nezbytným pro jiné vzdělávací či podpůrné aktivity - prostory pro řízení školy, osobní hygienu a odpočinek žáků i vyučujících, školní stravovnou a jídelnou, školním bufetem, šatnami pro odkládání oděvu a obuvi, školní knihovnou, studijním a informačním centrem;
- domovem mládeže.

Vyučující využívají při výuce audiovizuální a výpočetní techniku, část je instalována v počítačových učebnách a učebnách odborných předmětů. Ve vyučování mohou vyučující využít řadu interaktivních tabulí.

Zabezpečení personálních podmínek patří mezi priority školy, základem je odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků, kteří realizují školní vzdělávací program. Výhodou školy je stabilizovaný pedagogický sbor a pracovní kolektiv s vedením založeným na týmové spolupráci. Většina pedagogických pracovníků splňuje plnou odbornou kvalifikaci. Pedagogický sbor tvoří převážně pracovníci s dlouholetou praxí, mladší učitelé jsou zastoupeni především při výuce cizích jazyků.

Řada pedagogických pracovníků si prohlubuje kvalifikaci dalším vzděláváním.

8 Spolupráce se sociálními partnery

Spolupráci se sociálními partnery v oblasti informačních institucí využívá škola převážně k realizaci odborné praxe v třetím a čtvrtém ročníku. Jedná se o širokou síť veřejných i odborných knihoven v Jihočeském, Západočeském a Středočeském kraji a v kraji Vysočina. Dalšími sociálními partnery jsou muzea, archívy, redakce novin, turistická informační centra a informační centra mládeže. Odborná praxe studijního oboru Informační systémy je realizována na základě smluv s těmito institucemi.

Souvislá odborná praxe studentů v informačních institucích probíhá ve 3. a 4. ročníku v rozsahu 2 týdnů, průběžná praxe v informačních institucích probíhá ve 3. ročníku v rozsahu čtyři hodiny jeden den v týdnu.

Škola prostřednictvím vyučujících praxe zajišťuje kontrolu studentů, vykonávajících odbornou praxi.

Sociální partnery kontaktuje škola i při uskutečňování odborných exkurzí z profilově zaměřených předmětů.

Při výchovně vzdělávací činnosti spolupracuje škola s knihovnami (Městská knihovna v Táboře, Národní knihovna ČR), s pamětovými institucemi (Okresní archiv Tábor, Husitské muzeum v Táboře) a s profesní organizací Svaz knihovníků a informačních pracovníků. Sociálními partnery jsou i některé tábořské základní školy. Veřejné knihovny a základní školy poskytují prostor pro studentské aktivity typu pořádání akcí pro děti, další partneři jsou nápomocni při vzdělávání žáků, např. odbornými přednáškami, exkurzemi.

Při výchovně vzdělávací činnosti spolupracuje škola s Úřadem práce, který pro žáky posledního ročníku každoročně připravuje besedu a seznamuje je s úskalími při vstupu na trh práce a s informacemi, které jim pomohou při rozhodování o jejich další profesní a vzdělávací orientaci.

9 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

9.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve škole se vzdělávají také žáci se specifickými vývojovými poruchami učení, se zdravotním znevýhodněním, se sociálním znevýhodněním a žáci ohrožení sociálně patologickými jevy.

V posledních letech převládá tendence k integraci těchto žáků do běžných školních kolektivů, což přispívá k jejich lepší připravenosti na běžný život.

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu

uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ). Podpůrná opatření zajišťuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Na doporučení speciálního pedagogického centra může být žák se speciálními vzdělávacími potřebami přidělen pedagogický asistent. Hlavní činností asistenta pedagoga je pomoc žákovi při přizpůsobení se školnímu prostředí, pomoc pedagogickým pracovníkům školy při výchovné a vzdělávací činnosti a pomoc při komunikaci s ostatními žáky.

9.2 Vzdělávání žáků nadaných

Velmi žádoucí je podpora mimořádně nadaných žáků, jejich potenciál je potřeba podchytit a soustavně s nimi pracovat. Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává.

Mohou to být i žáci vysoce motivovaní ke studiu daného oboru. Je žádoucí věnovat těmto žákům zvýšenou pozornost a využívat pro rozvoj jejich nadání také podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků ŠZ a vyhláškou. Jedná se nejen o vzdělávání podle IVP u žáků s diagnostikovaným mimořádným nadáním, ale také o možnost rozšířit obsah vzdělávání, popř. i výstupy vzdělávání, nad RVP a ŠVP, vytvářet skupiny nadaných žáků z různých ročníků, umožnit žákům účastnit se výuky ve vyšším ročníku, popř. se paralelně vzdělávat formou stáží na jiné škole včetně VOŠ (popř. na vysoké škole) nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí, zapojovat žáky do různých projektů, soutěží a jiných aktivit, využívat náročnější metody a postupy, samostudium, práci s informačními a komunikačními technologiemi, umožnit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, případně přeradit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

9.3 Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole

Na naší škole funguje školní poradenské zařízení, které zahrnuje kariérového poradce, výchovného poradce, preventistu sociálně-patologických jevů a školního asistenta. Ve spolupráci s ostatními pedagogy a třídními učiteli se věnuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a pomáhá jim překonat obtíže při vzdělávání.

V této oblasti se sledují také žáci ze sociálně slabších rodin, kterým je umožněno půjčování učebnic a studijních materiálů pořízených z fondu školy.

Problémem, které řeší školní poradenské pracoviště jsou také předčasné odchody žáků ze vzdělávacího procesu a nízký zájem o vzdělání. Zde je prostor pro výchovné působení na žáky, posílení jejich motivace ke studiu a vytváření příznivého klimatu ve škole.

Škola zpracovává minimální program prevence sociálně patologických jevů.

Pravidla pro tvorbu a vyhodnocování IVP

Žáci se specifickými vývojovými poruchami učení jsou integrováni do běžné třídy a vzdělávají se podle individuálního vzdělávacího plánu. Při tvorbě IVP se vychází z doporučení školského poradenského zařízení. Při výuce musí být zvoleny odpovídající metody a formy vzdělávání a hodnocení, uplatňován princip individualizace vzdělávání a používány vhodné učebnice a pomůcky. Při práci s těmito žáky je nutná úzká spolupráce s rodiči a se školskými poradenskými pracovišti, sociálními pracovníky a s občanskými sdruženími zdravotně postižených. Při práci se žáky se sociálním zvýhodněním je třeba vždy vycházet z konkrétní situace a vzdělávacích potřeb a schopností žáka. U žáků s rizikovým chováním je potřeba zvolit vhodné výchovné prostředky a úzce spolupracovat se školskými poradenskými zařízeními a jinými odborníky. Specifické vzdělávací potřeby žáků z odlišného kulturního prostředí je třeba promítnout do metod a forem výuky i způsobu hodnocení žáků.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání těchto žáků je třeba zejména:

- pomoci při začleňování těchto žáků do kolektivu třídy, vytvářet příznivé klima ve třídě
- poskytovat pomoc při vzdělávání s přihlédnutím k jejich individuálním obtížím
- povzbuzovat při případných neúspěších, vhodně je motivovat
- uplatňovat vhodné a adekvátní metody výuky a způsoby hodnocení žáků
- úzce spolupracovat s rodiči žáků
- spolupracovat s odbornými institucemi (ŠPZ), se školním poradenským pracovištěm
- zajistit další vzdělávání učitelů, zaměřené na vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných
- pro výuku nadaných žáků využívat náročnější metody a postupy
- zapojovat nadané žáky do projektů, soutěží a dalších aktivit
- přeargovat nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, na žádost uvolnit žáka zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa.